

1 četvrtak, 16.10.2003.
2 [Otvorena sednica]
3 [Svedok je ušao u sudnicu]
4 [Optuženi je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.04h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Milošević.
10 SVEDOK: SVEDOK B-1445 [nastavak]
11 Unakrsno ispituje g. Milošević [nastavak]
12 P: Gospodine 1445, da li je tačno da upravo istog dana kada je
13 proglašena nezavisnost Bosne i Hercegovine da su izbile oštre borbe u Sarajevu i
14 drugim mestima, da je poginulo 14 osoba, a preko 100 ranjeno?
15 O: Jeste.
16 P: Da li se sećate da je 3. maja napadnuta kolona JNA koja se izvlačila
17 iz opsednute zgrade komande armije u centru grada?
18 O: Ne mogu komentirati jer nisam bio u Sarajevu.
19 P: Čuli ste za taj događaj, pretpostavljam?
20 O: Tek kasnije.
21 P: Je li Vam poznato da je takođe od strane ovih grupacija Patriotske
22 lige napadnut 15. maja vojni konvoj u Tuzli kad je ubijeno 49 vojnika?
23 O: Ni to ne mogu komentirati jer nisam bio u Tuzli.
24 P: Dobro. Recite mi, da li išta znate o naoružavanju vaših snaga iz tog
25 vremena?
26
27
28
29
30

1 O: Ne.

2 P: Vi ste bili jedan od vrlo uglednih funkcionera. Pretpostavljam da
3 znate da je već oktobra 1991., skoro šest meseci pre početka oružanih borbi, iz
4 Austrije avionom prebačena u Sarajevo velika količina naoružanja?

5 PREVODILAC: Sudija May je isključio mikrofona.

6 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ovdje je svjedok iz Doboja, a Vi iznosite
7 ove uopštene poente. On je rekao da on nije bio u Sarajevu i sada Vi nastavljate
8 da pokušate da ponovo iznosite te vrlo opšte tvrdnje o Austriji, o Sarajevu itd.

9 Ne znam šta mislite kakva je svrha unakrsnog ispitivanja, ali čini se da
10 Vi mislite da je svrha da Vi iznesete što detaljnije, koliko god to možete,
11 srpsku stranu. Govorim sada uopšteno. Mi vodimo ovo suđenje već dvije godine i
12 Vi morate da shvatite da svjedok može da odgovara samo na ona pitanja koja se
13 odnose na stvari o kojima ima direktna saznanja. Nema svrhe da raspravljate sa
14 svjedokom ili da uzalud trošite vrijeme postavljajući svjedoku pitanja o
15 stvarima o kojima on ništa ne zna, apsolutno ništa.

16 Vi, kao što sam to već mnogo, mnogo puta rekao, možete da izvedete svoje
17 dokaze o avionima iz Austrije ili slične, ako je to relevantno. Vi to možete
18 izvesti, ali nema nikakve svrhe da Vi postavljate pitanja svjedoku o tome i da
19 uzalud gubimo vrijeme.

20 Pitajte ga o nečemu o čemu on može da dâ odgovor.

21 OPTUŽENI: Gospodine May, ja ne mogu da znam unapred da li je svjedoku
22 nešto poznato ili nije. Ja ga zato pitam, a on zaista može da dâ odgovor da ne
23 zna ništa o tome.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Vi gubite vrijeme uopštenim odgovori...
2 pitanjima. On je već odgovorio na dva pitanja. Nije bio u Tuzli, nije bio u
3 Sarajevu. I sada ćemo vidjeti da li zna išta o avionima iz Austrije i Sarajevu.

4 Da li išta znate o tome, svjedoče?

5 SVEDOK: Ne.

6 OPTUŽENI: Pretpostavljam da mogu da mu postavljam pitanja o Bosni i
7 Hercegovini jer je bio u Bosni i Hercegovini. Ne moraju da budu tako konkretna
8 kako... kao što su avioni.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: Da li Vam je poznato da je već u januaru 1992., u Ženevi, da su
11 prihvaćeni principi ustavnog uređenja koje su predložili međunarodni posrednici?
12 Nije bilo nikakvih sukoba tada u Bosni i Hercegovini.

13 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Nije na ovom svjedoku da na to odgovori.
14 On dolazi iz Doboja, možete mu postavljati pitanja o Doboju.

15 OPTUŽENI: Pa, gospodine May, ovaj svedok bi trebalo da zna kako je došlo
16 do sukoba. Sukobi nisu izbili zbog Doboja, nego zbog cele situacije u Bosni i
17 Hercegovini.

18 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Možete da pitate svjedoke koji će
19 dolaziti i koji će moći da se bave opštim pitanjima. Ovaj gospodin se bavi
20 jednom konkretnom opštinom.

21 OPTUŽENI: Dobro.

22 G. MILOŠEVIĆ:

23 P: Gospodine 1445, Vi ste sami rekli da ste u opštini sasvim dobro
24 funkcionisali i da su saradivali predstavnici i Srba, i Muslimana, i Hrvata,

25

26

27

28

29

30

1 sve dok nije došlo do razmimoilaženja na onim pitanjima referenduma. Je l' tako?

2 O: Mi smo saradivali do prvih parlamentarnih izbora dobro jer smo... jer
3 nam je bio zajednički cilj da se sruši Komunistička partija, odnosno Savez
4 komunista Bosne i Hercegovine.

5 P: A onda kad ste Vi preuzeli vlast, onda ste se međusobno posvađali; je
6 l' tako?

7 O: Mi se nismo međusobno posvađali, mi smo se razišli zbog ideologije
8 Stranke demokratske... SDS-a, jer odmah po preuzimanju... preuzimanju vlasti u
9 Doboju, odmah je SDS, logično, uz saglasnost svojih republičkih mentora, počeo
10 separatnu politiku koja nije više bila u suglasju sa ostalim narodima i ostalim
11 strankama u opštini Doboj.

12 P: Ko su bili ti njihovi republički mentori?

13 O: Pa, zna se. Znači, viši organ, republički SDS na čelu sa gospodinom
14 Radovanom Karadžićem.

15 P: A Vi ste imali republički SDA na čelu s gospodinom Alijom
16 Izetbegovićem; je l' tako?

17 O: Da. Samo, mislim da se ovde ne može komparirati uloga gospodina Alije
18 Izetbegovića i gospodina Radovana Karadžića. Alija Izetbegović i danas je
19 uvažena ličnost koju posjećuju čimbenici svih evropskih i drugih zemalja.

20 P: U tome i jeste stvar. A dobro, znate li da je upravo Alija
21 Izetbegović, pošto je potpisan sporazum početkom 1992. godine tri nacionalne
22 partije Izetbegovića, i Karadžića, i Bobana, povukao svoj potpis?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne mogu to komentirati jer nisam bio visoki funkcioner niti SDA, a
2 niti državnih organa. Ja sam samo bio republički poslanik i jedan od funkcionera
3 Općine Doboju.

4 P: Dobro. Vi u tački 10 kažete da se strategija SDS-a sastojala od dve
5 faze i da su pre izbora 1990. širili propagandu, kako Vi kažete, da su
6 demokratska stranka, a onda nakon izbora krenuli sa propagandom za Veliku
7 Srbiju, koristili se srpskim legendama kako bi pridobili simpatije naroda,
8 organizovali se u svakom selu i redovno održavali sastanke. Kad ste Vi čuli
9 uopšte da je neko pomenuo da... da je neki cilj Velika Srbija? Kad ste Vi to
10 čuli? Na osnovu čega ovo tvrdite u Vašoj izjavi u tački 10?

11 O: Pa, to nije ništa nepoznato. Na velikim mitinzima, pa čak i onaj
12 miting predizborni u Doboju, govornici Nikola Koljević, Radovan Karadžić i drugi
13 su u... ne baš u smislu da kaže ovo će biti Velika Srbija, ali su rekli: "Mi
14 moramo srpski narod svesti faktički da živi u jednoj državi." Ako je to u jednoj
15 državi, znači, i teritorije gdje živi... u Bosni i Hercegovini gdje živi srpski
16 narod, znači poživjet će u Srbiji.

17 P: Pa dobro, je l' postojala Savezna Republika Jugoslavija, odnosno
18 Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija? Je l' to bila jedna država?

19 O: Da.

20 P: Jesu li živeli svi u jednoj državi, i Srbi i Muslimani?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 Evo, Muslimana mnogo ima i u Srbiji. Svi su živeli u jednoj državi, u
2 Jugoslaviji.

3 O: Mislim da sam ja odgovorio na ovo pitanje i ne bi se trebali vraćati
4 na njega ponovo.

5 P: Pa, jeste li čuli da je bilo ko od njih pomenuo - eto, kad pominjete
6 taj miting u Doboju - nekakvu Veliku Srbiju?

7 O: Nije u pitanju Velika Srbija, ali smo mi iz konteksta njihovih govora
8 zaključili to. A ako se kaže da svaki Srbin... svi Srbi moraju živjeti u jednoj
9 državi, onda, logično, teritorija... ondje gdje živi... u Bosni i Hercegovini
10 žive Srbi, znači, živjet će u jednoj državi, znači, ili... bez obzira da li to
11 bila Jugoslavija ili Velika Srbija.

12 P: Pa, nije se govorilo o budućnosti, nego se govorilo o realnosti, jer
13 su svi živeli u istoj državi, u Jugoslaviji. Je li tako ili nije?

14 O: To je Vaše mišljenje.

15 P: Znači, samo je moje mišljenje da su svi živeli u Jugoslaviji, i Srbi,
16 i Muslimani, i Hrvati, i Makedonci, i Slovenci, Crnogorci. To je moje mišljenje?

17 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Zvuči kao rasprava. To nas neće odvesti
18 nigdje dalje. Molim Vas da pređete na drugu temu.

19 G. MILOŠEVIĆ:

20 P: Dobro. Recite mi, na tim izborima 1990. godine, ko je imô najviše
21 odbornika u Skupštini opštine Doboju?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Stranka demokratske akc... Stranka SDS-a.

2 P: Dakle, Srbi su dobili u Vašoj opštini najviše odbornika, a ipak je za
3 predsednika opštine izabran Musliman; je l' tako? Ponuđeno Muslimanu, Musliman
4 postô predsednik opštine.

5 O: Da, ali uz jedan komentar. Stranka demokratske akcije je bila druga
6 stranka, znači, dvadeset... dobila je 27 odborničkih mjesta. Međutim, dvije
7 stranke, SDP i reformske snage su dobile obadvije kao Stranka demokratske
8 akcije, znači, dva... ukupno 26 odborničkih mjesta. A mi, znajući da su skoro
9 svi, odnosno pretežan broj Muslimana, znači, preko 90% glasalo za ove dvije
10 stranke, mi onda nismo htjeli, jer smo koristili tadašnji republički zakon,
11 izborni zakon, nismo htjeli da ustrojimo vlast u roku od dva mjeseca. I po tom
12 zakonu, ako se ne ustroji vlast u roku od dva mjeseca, onda se ponavljaju
13 izbori. I kad smo to predočili SDS-u da ćemo ići na nove izbore, onda SDS je
14 odmah pristao da se dâ predsjedničko mjesto općine Stranci demokratske akcije,
15 iako je imala drugo... drugu poziciju u... u izbornim rezultatima.

16 P: Dakle, to i što je SDS ponudio da Musliman bude predsednik opštine, i
17 to je bilo nešto za šta ste ih vi u stvari naterali, je l' tako? Po...

18 O: Nismo mi njih natjerali, mi smo samo koristili pozitivne zakonske
19 propise. Jer bi sigurno imali, u ponovljenim izborima, 10% više glasova nego što
20 SDS... što bi imô SDS.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Nećemo da se bavimo pretpostavkama šta bi bilo na izborima
2 koji nisu održani. A recite mi, neposredno pre ovih događaja u Doboju, je li
3 tačno da su na teritoriju severno od Doboja ušle i regularne jedinice iz susedne
4 Hrvatske, a zatim paravojne formacije razne koje su iznikle u samoj opštini i
5 gradu, sa područja susednih opština Gračanice, Maglaja, Zavidovića, Žepča, da su
6 dejstvovala prema Doboju? Je li tako ili nije?

7 O: Nije tako. Jer ja takva izvješća nikada nisam dobio, a vjerovatno bih
8 ga dobio jer je načelnik CSB-a Doboje bio Andrija Bjelošević, član SDS-a Doboje.

9 P: Dobro. Recite mi kad su organizovane ove formacije muslimanske u...
10 na prostoru Bosne i Hercegovine?

11 PREVODILAC: Prevodioci mole svjedoka da se malo približi mikrofONU.
12 Hvala lijepo.

13 SVEDOK: Nikakvih formacija muslimanskih nije bilo do... do napada na
14 Doboje, nego su formacije spontano oformljene, pojedine jedinice, da bi se
15 odbranila postojeća teritorija kad smo izbjegli iz Doboja prema Tešnju.

16 G. MILOŠEVIĆ:

17 P: /?Dakle, Vi ste/ izbjegli - kako Vi kažete, upotrebljavate taj izraz -
18 iz Doboja u maju 1992. godine; je li tako?

19 O: 3. maj 1992. godine.

20 P: Recite mi, molim Vas, kad je osnovana Patriotska liga?

21 O: Patriotska liga nije uopće postojala u općini Doboje.

22 P: Dobro. Molim Vas, evo, ja ću da Vam... da Vam predočim jedan vaš...
23 kad kažem "vaš", ne mislim na Vas lično, nego, evo, dokument muslimanske strane;
24 Komanda 2. korpusa, strogo poverljivo, 28.11.1992. godine. Informacija /se/
25 odnosi na incident neki, ali se iz nje vidi gde se desio incident, odnosno kojim
26 povodom. Kaže: "Dana 27.11.1992. godine u 16.00 časova u hotelu "Tuzla" u

27

28

29

30

1 Tuzli, obeležena je prva godišnjica Patriotske lige u Bosni i Hercegovini."
2 Znači, novembra 1992. obeležava se godišnjica Patriotske lige, koju ste, znači,
3 napravili novembra 1991. godine.

4 Kol'ko je to meseci pre izbijanja... pre izbijanja sukoba? /?Dakle/,
5 nekoliko meseci pre izbijanja sukoba, vi imate Patriotsku ligu, organizovanu
6 vojsku u Bosni i Hercegovini.

7 O: To ćete pitati ove iz Tuzle, jer ja nisam nikada bio član Patriotske
8 lige, niti je ona postojala uopće u Doboju.

9 P: Pa, ja, na primer... Jeste Vi čuli za Sefera Halilovića?

10 O: Da.

11 P: Pa, je l' on bio komandant Glavnog štaba tada?

12 O: Ne... Ponovite pitanje, ne znam u kom periodu?

13 P: Je l' on bio komandant Glavnog štaba na... na samom početku i u
14 periodu o kome Vi govorite?

15 O: Da.

16 P: Pa, ja imam ovde njegovu direktivu od 25. februara 1992. godine.
17 Znači, mnogo pre nego... Imate posle toga mart, pa april, pa maj, tri meseca pre
18 nego što je bilo bilo kakvih ovih sukoba u Doboju. Gde kaže: "Naše snage su
19 organizovane u Patriotsku ligu Bosne i Hercegovine u formacije od voda do odreda
20 i brigada, ukupne jačine 120.000 ljudi." To on piše u direktivi 25. februara,
21 kad nema nikakvih sukoba u Bosni i Hercegovini.

22 A onda kaže: "Sa otpočinjanjem borbenih dejstava, očekivati je veći
23 priliv dobrovoljaca, pripadnika MUP-a Bosne i Hercegovine, pripadnika
24 Jugoslovenske narodne armije, kao i snaga muslimanskog naroda van teritorije

25

26

27

28

29

30

1 Bosne i Hercegovine. Tako da će se povećati na 150.000 ljudi." 120.000 ljudi! On
2 govori o vodovima, četama, odredima, brigadama, kao realnost u februaru mesecu
3 1992. godine. A Patriotska liga osnovana 1991. godine.

4 Pa nije valjda da ništa o tome ne znate, gospodine 1445?

5 O: Gospodine, ja ništa o tome ne znam. To ćete Vi pitati gospodina
6 Sefera Halilovića. Ja nisam bio član nikakve komande i nisam bio upućen uopće u
7 to, nit' me je to interesiralo. Ja sam se više bavio građanima općine Doboju.

8 P: Dobro.

9 OPTUŽENI: Gospodine May, možete li da ovo uzmete kao dokazni predmet,
10 ovu... ovaj dokument Komande 2. korpusa, gde govori o prvoj godišnjici
11 Patriotske lige. Govori o nekom incidentu na toj prvoj godišnjici, ali se vidi
12 da je... da je se incident desio na proslavi prve godišnjice Patriotske lige.

13 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dajte svjedoku da prvo svjedok pogleda
14 dokument, a onda ćemo ga mi vidjeti.

15 G. MILOŠEVIĆ:

16 P: /nečujno/... prvu stranicu. Sam incident me ne zanima. To se desilo
17 među vašim tamo učesnicima.

18 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim da svjedok pogleda dokument da
19 potvrdi da piše to što optuženi tvrdi da piše u dokumentu. I ako imate bilo
20 kakvih komentara o dokumentu, naravno, možete da ih iznesete.

21 SVEDOK: Nemam nikakvih komentara. Ja ovo prvi puta vidim i čuo... i

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 čujem prvi puta o nekakvom incidentu i oko ovog sastanka ovdje i godišnjice ove.

2 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da. Molim da mi vidimo.

3 [Sudije većaju]

4 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Obilježit ćemo ga u svrhu identifikacije.

5 Molim Vas da date sljedeći D broj za identifikaciju.

6 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To će biti dokazni predmet Odbrane,
7 obilježen u svrhu identifikacije kao D195.

8 G. MILOŠEVIĆ:

9 P: Evo, ja ću Vam, pošto imam vrlo malo vremena, predočiti i nekoliko
10 dokumenata. Neki su iz Vojske Republike Srpske, a neki iz Štaba vrhovne komande
11 Oružanih snaga Republike Bosne i Hercegovine, dakle suprotne strane. I jedni i
12 drugi govore... samo ću tamo gdje se pominje Doboje. Evo, na primer, ovo je
13 informacija o ofanzivnim dejstvima u vremenu od 13. do 19.01.1993. "Izveden
14 napad pešadijom na prostoru kod Gradačca i Doboja i po gradu Doboju. Dejstvovano
15 minobacačima 120 mm iz reona Bukvik" itd. To Vam je poznato; je l' tako? To ste
16 Vi dejstvovali po Doboju. Pa onda 15.01.: "Dejstvovano na širem prostoru Doboja
17 i Gradačca." Je l' Vam to poznato?

18 O: Uopće mi nije poznato. I ja bih jednu intervenciju. Zamolio bih
19 gospodina Miloševića da ne tvrdi da je meni poznato /nerazgovetno/, jer ono
20 što... ako treba da me pita, onda treba da me pita, a ne da on tvrdi da je meni
21 poznato. Meni nije poznato. Ja nisam bio vojnik i nisam sigurno vodio nikakva
22 dejstva. I nije mi niko polagao račune i slao izvještaje da je neko intervenisô

23

24

25

26

27

28

29

30

1 po gradu Doboju itd. To druge svjedoke treba pitati, oni koji su relevantni za
2 to. Ja sam bio samo... Oprostite.

3 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine B-1445, morate biti strpljivi
4 sa optuženim, jer mi imamo samo ograničen broj svjedoka, kao što znate, zbog
5 vremenskih ograničenja. Vi ste došli ovdje da govorite o Doboju i zbog toga on
6 ima pravo da iznosi stvari koje se tiču Doboja pred Vas. Ako Vi nemate odgovor
7 na to, Vi to, naravno, možete reći. Ali moguće je da će biti i drugih svjedoka
8 koji će moći govoriti o tim pitanjima.

9 Da li želite da se taj izvještaj uvede kao dokazni predmet, gospodine
10 Milošević?

11 OPTUŽENI: Ja ću ih nekoliko citirati, pa ću Vam ih dati sve zajedno, a
12 Vi ćete odlučiti da li da ih uvedete.

13 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. Morate to raditi jedan po jedan, jer
14 inače će stvari izaći iz redoslijeda. Dajte da prvo svjedok vidi taj dokument.

15 OPTUŽENI: Evo, samo ovo što sam markirô. Dakle, iz izvještaja se vidi
16 dejstva po Doboju. Izvolite. Dok Vam donese, imate i 09.01.

17 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. Čekajte trenutak. Jedan po jedan.
18 Dajte da svjedok pogleda taj dokument i da vidimo da li ima nekih komentara u
19 vezi s njim.

20 SVEDOK: U ovom dokumentu nema niti ko ga šalje, niti institucija koja je
21 to ovdje. Gospodin je rekô neka vojna formacija, ali ja ovdje ne vidim uopće. U
22 zaglavlju nema ništa, ovdje je samo ofanzivna dejstva hrvatsko-muslimanskih
23 snaga u vremenu tom i tom. I ja to ne mogu ni komentarisati, niti znam oko
24 ovoga.

25 G. MILOŠEVIĆ:

26

27

28

29

30

1 P: Ja Vas pitam za te događaje, je l' Vi ne znate da je dejstvovano po
2 Doboju?

3 O: Kako ću znati? Ja nisam živio u to vrijeme u Doboju. Ja sam bio
4 istjeran iz Doboja i živio sasvim u... u susjednom gradu.

5 P: U susjednom gradu iz koga se pucalo prema Doboju. Tu je bila linija
6 preko koje se pucalo na Doboju. Je l' Vam to poznato?

7 O: Gospodine, kad je... kad smo mi izbjegli gore i stvorili krizni štab
8 i stvorili štab Teritorijalne odbrane, to su... to su već vojne formacije i
9 logično da je onda došlo do pucanja... međusobnog pucanja. A to trebate pitati
10 one, ja ne znam oko toga.

11 P: Dobro. Jeste Vi bili funkcioner tada kad je se to događalo? Upravo...

12 SUDIJA MAY: [simultani prevod] E, čekajte. Prvo da se pozabavimo ovim
13 dokumentom, ako ga Vi želite u dokaznom materijalu. Dakle, prvo da pogledamo sâm
14 dokument.

15 [Sudije većaju]

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim da se tome dodijeli sljedeći
17 dokazni broj, međutim, dokument će biti označen samo za identifikaciju, imajući
18 u vidu to što je svjedok rekao o tome.

19 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] D196, za identifikaciju.

20 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Naravno, Optužba također može vidjeti te
21 dokumente nakon što su uvršteni.

22 Da li želite još koji uvrstiti, gospodine Miloševiću?

23 OPTUŽENI: Evo, želim. Pošto svedok stavlja primedbu da na ovim srpskim
24 informacijama nema ko ih šalje itd., evo, ja ću da mu dam muslimanske gde ima i
25 ko ih šalje i odakle su. Evo, na primer, "Republika Bosna i Hercegovina, Štab
26 vrhovne komande" ima i "strogo poverljivo broj 02428-1, predsjedniku
27 Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, Njujork, Stanje na ratištu

28

29

30

1 Republike Bosne i Hercegovine" i samo ću da citiram tačku 4 jer se tu pominje
2 Doboju. Kaže: "Slobodna teritorija Doboja i Tešnja bila je juče žestoko napadnuta
3 oklopno-mehanizovanim snagama, artiljerijom i helikopterskim jedinicama." I onda
4 kaže: "Naše snage su spremno dočekale napad i agresoru nanijele velike gubitke,
5 uništile sedam tenkova i tri OTD." To je, na primer, samo tačka 4, a u potpisu
6 je načelnik Štaba vrhovne komande Oružanih snaga Republike Bosne i Hercegovine,
7 Sefer Halilović.

8   Znači, vaše formacije, on ovde u ovoj informaciji koju on šalje
9 Izetbegoviću, a on je na nekim pregovorima tamo, kaže kako su uništili sedam
10 tenkova i tri, kako ovde kaže, OTD. Prema tome...

11   SUDIJA MAY: [simultani prevod] Koji je datum tog izvještaja?

12   OPTUŽENI: 22. mart 1993. Celo vreme se ratovalo tamo, od proleća 1992.
13 do 1995...

14   SUDIJA MAY: [simultani prevod] Samo trenutak. Dajte da svjedok vidi taj
15 dokument, ukoliko ga želite uvrstiti u spis.

16   SVEDOK: Ovaj dokumenat nije niti potvrđen niti potpisan. Mogô ga je
17 napisati ko je htjeo, što možete, evo, pogledati sada ovdje. I ja o njemu ne
18 mogu komentirati. Iako bi da je bio vjerodostojan, onda je to dokumenat
19 glavnokomandujućeg Armije Bosne i Hercegovine predsjedniku Predsjedništva Bosne
20 i Hercegovine, a ne meni.

21   G. MILOŠEVIĆ:

22   P: Ja Vas ne pitam o tome da li je Vama upućen dokument, nego Vas pitam
23 u vezi s događajima na onome što Vaš komandant naziva dobojskim ratištem.

24

25

26

27

28

29

30

1 Jesu Vam poznati ti događaji?

2 O: Gospodine, meni su mnogi događaji poznati, ali ja nemam... ne znam
3 koji su to datumi i koji su događaji, jer na tu teritoriju, slobodnu teritoriju
4 općine Doboj atakovano je svih dvije i po godine. Znači, od 5. maja kada je
5 izvršena agresija na Doboj, naši borci gore su se... branili čitavo vrijeme tu
6 teritoriju. Međutim, hiljade je takvih napada od strane, ovaj, srpskih formacija
7 bilo. Ja i ne mogu to... jedino mogu potvrditi oni komandanti i oni ljudi koji
8 su bili vojno zaduženi tamo. Ja sam bio u civilnim organima vlasti Općine Doboj.

9 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Prvo... prvo da vidimo dokument, molim
10 Vas.

11 G. MILOŠEVIĆ:

12 P: Dokument ima i datum, i broj, i sve što jedan dokument treba da ima.

13 O: Bez potpisa i bez štambilja.

14 P: Depeša. Fali štambilj itd.

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] To ćemo označiti za identifikaciju.

16 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] D197, za identifikaciju.

17 G. MILOŠEVIĆ:

18 P: U sledećem dokumentu o informaciji o borbenim dejstvima pominje se,
19 kaže: "Kod Operativne grupe 7 Doboj, stanje municije je zabrinjavajuće," što
20 govori o tome da ste mnogo municije ispucali po srpskim položajima.

21 Je li tačno da je sve vreme, znači od maja pa do 1995. godine,
22 neprekidno trajao... trajale borbe oko Doboja, sa obe strane? Je li to nesporno,
23 gospodine 1445?

24 O: Borbe su trajale, ali napadi su išli sa srpske strane.

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 Čitavo vrijeme... ja sam maloprije rekao, čitavih... do... od 5. maja 1992.
2 godine do potpisivanja Dejtonskog sporazuma, čitavo vrijeme su srpske stans...
3 srpske snage atakovale na slobodnu teritoriju općine Doboju.

4 I moram prokomentarisati. Vi treba da znate da je međunarodna zajednica
5 uvela embargo na oružje. Ako gospodin kaže da smo mi ispucali, mi nismo imali
6 oružja nikad, nismo imali municije, a Vi ste bili logistika srpskim snagama u
7 Bosni i Hercegovini.

8 P: Odakle Vam ovo? Kad uništite sedam tenkova i tri oklopna transporter
9 i kad pobijete toliko ljudi, to verovatno bez municije ste uradili; je l' tako,
10 gospodine 1445? Ili iz lovačkog naoružanja, kako obično se ovde tvrdi?

11 O: Ja ne znam na koji način i kako smo mi dobijali, ovaj, municiju, ali
12 sigurno na neki način jeste. Kol'ko mi je poznato, u to vrijeme bile su dvije
13 komponente vojske. I HVO je bio tu. Prema tome, vjerovatno su i odatle dobili
14 neku... neku pomoć i neku municiju. I ja o tome ne mogu komentarisati, jer
15 kažem, nisam bio ni vojni komandant niti... nit' sam bio u vojsci.

16 P: Pa dobro, je l' sećate da je sam Izetbegović 1993. izjavio: "Mi smo
17 uspeli da pribavimo 300.000 pušaka i mitraljeza, 20 miliona municije, 37.000
18 mina, 46.000 antioklopnih granata"? To... to je njegova izjava kad se... kada
19 govori o tome kako je, eto, obezbeđeno naoružavanje i ostalo.

20 O: To je Vaša konstatacija. Ja za... za... Izetbegovićevu takvu izjavu
21 nikad nisam čuo.

22 P: Lako ćemo je potvrditi. Evo ovde imamo, pošto Vi kažete vas napadali,
23 ovo je protest srpske strane, i napisan i potpisan, i sigurno se nalazi i u
24 arhivi UNPROFOR-a.

25

26

27

28

29

30

1 "Komandi UNPROFOR-a Kiseljak, na ličnost gospodina generala Nambiara, protest" i
2 onda potpisao ga je načelnik štaba Vojske Republike Srpske general-major Manojlo
3 Milovanović, doduše, neko za njega, ali ima i pečat itd. I kaže na samom
4 početku: "Na širem prostoru Gradačca, Doboja i Teslića, dejstvovano je
5 artiljerijom iz rejona Poljice, Tulovići, Debelo brdo, Matužići i Alibegovići, a
6 iz rejona Demilić Planja, dejstvovano je protivoklopnim raketama."

7 Dakle, da li su Vam poznati ti događaji o kojima srpska strana
8 protestuje kod komandanta UNPROFOR-a?

9 O: Ne.

10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Koji je datum, gospodine Miloševiću?

11 OPTUŽENI: 17. januar 1993. godine. Evo, možete da pogledate to. A
12 imate...

13 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Hajde da pogledamo.

14 OPTUŽENI: ... imate i 18. januar, sledeće pismo, pa imate 19. januar;
15 svako to pismo je napisano...

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Čekajte, jedno po jedno. Idemo jedno po
17 jedno. Prvo 17. januar.

18 OPTUŽENI: Dobro.

19 SVEDOK: Da. Pogledao sam ovaj dokumenat. Međutim, kako ja mogu
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 komentirati ovaj protest Komandi UNPROFOR-a u Kiseljaku, gospodinu Nambiaru, a
2 ja živio u... živjeli u... živio u Tešnju i... i, ovaj, u civilnim organima
3 vlasti? Pa nije valjda Nambiar došao mene da izvijesti oko... oko ovih...

4 OPTUŽENI: Gospodine. Gospodine 1445...

5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu. Samo trenutak. Nemojte prekidati.
6 Prvo da uvrstimo dokument u spis.

7 OPTUŽENI: Ono je... pismo je adresovano Komandi UNPROFOR-a, ali se ovo
8 što ja govorim odnosi na Doboju. Odnosi se i na druge stvari, ja sam Vam markerom
9 samo označio Doboju.

10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ovaj dokument ćemo označiti sljedećim
11 brojem za identifikaciju.

12 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dokazni predmet Obrane 198, za
13 identifikaciju.

14 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Koji su sljedeći dokumenti koje imate?
15 Svjedok ih ne želi gledati jer je to nepotrebno trošenje vremena. Dajte ih nama.
16 Dakle, što imate?

17 OPTUŽENI: Imam i 18. januara i 19. januara, isto tako potpisani
18 dokumenti i govori se o neprekidnim dejstvima na prostoru Doboja i Teslića iz
19 pešadijskog i artiljerijskog naoružanja po srpskim naseljima. Pa se onda opet
20 govori u sledećem o artiljerijskim...

21 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Samo trenutak. Zaustavimo se ovdje. Da li
22 su 18. i 19. slični protestu od 17. ili se razlikuju? Da li je to drukčija vrsta
23 dokumenta?

24 OPTUŽENI: Ista je vrsta dokumenta, isto je upućeno generalu Nambiaru,
25
26
27
28
29
30

1 isto je potpisao, kad je reč o vrsti dokumenta, načelnik štaba Vojske Republike
2 Srpske, ali se ovde u ponečemu razlikuje, jer ovde se govori o artiljerijskim
3 napadima po srpskim naseljima, i pešadijskim i artiljerijskim napadima. Pa se
4 govori u sledećem opet o prostoru Doboja, Teslića i Gradačca, o napadima
5 muslimanskih snaga. Pa u sledećem opet Doboja, Gradačca i Teslića, Komara i
6 Vlašića. Znači, to su sve protesti koji se upućuju generalu Nambiaru koji je na
7 licu mesta i može da to proveri i uveri se, i to je verovatno, odnosno sigurno i
8 u arhivi UNPROFOR-a. Evo, pogledajte.

9 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Prije nego što sudski poslužitelj to
10 donese, moramo se prvo pobrinuti da imamo u zapisniku ovo što ste Vi rekli,
11 dakle opis dokumenata. Imamo 17., to je već i dobilo broj. Možda bi bilo
12 najbolje u stvari da se svi ti dokumenti stave zajedno kao jedan dokazni
13 predmet. Znači, imamo 17., 18. i 19. Da li je to tačno, gospodine Miloševiću,
14 17., 18. i 19?

15 OPTUŽENI: /?Da/, gospodine /?May./

16 SUDIJA MAY: /prevod engleskog transkripta: "U redu. Dajte da
17 pogledamo."/

18 [Sudije većaju]

19 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ove dodatne dokumente ćemo dodati
20 posljednjem dokaznom broju 198, tako da će svi ti protesti biti pod jednim
21 dokaznim brojem. Izvolite.

22 OPTUŽENI: Dobro.

23 G. MILOŠEVIĆ:

24 P: Moram da požurim. Ovde imate, na primer, izveštaj o jedinicama
25
26
27
28
29
30

1 regularnih Oružanih snaga Republike Hrvatske koje trenutno izvode borbena
2 dejstva protiv Vojske Republike Srpske na teritoriji Bosne i Hercegovine. I onda
3 se vidi: "Jula 1992. u rejonu Bosanskog Broda", pa onda dalje, nemam vremena da
4 sve navodim, samo ću pročitati konstataciju zaključnu pošto se sve po... po
5 datumima govori i imenima jedinica "Na prostoru Republike Srpske neprekidno se
6 angažuje 15 brigada regularnih Oružanih snaga Republike Hrvatske, ekvivalenta
7 oko 30.000 vojnika, oko 270 artiljerijskih oruđa kalibra preko 76 milimetara",
8 one do 76 milimetara ne smatraju bitnim, "i oko 75 oklopnih vozila, tenkova i
9 transporterata". To je ono što ima u ovoj informaciji, a onda na kraju...

10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Je li to u vezi s Dobojem?

11 OPTUŽENI: Pa, to je u severnom delu Bosne i Hercegovine.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: Je l' Vama poznato, gospodine 1445, za sve ovo vreme o... bilo šta o
14 prisustvu regularnih hrvatskih snaga na tim prostorima?

15 O: Ne.

16 P: Ništa Vam nije poznato?

17 O: Ne, jer ja sam bio sasvim na suprotnom kraju. Ja sam bio na južnom
18 kraju, a ne na ovom sjevernom kako Vi kažete.

19 P: Na celom prostoru. Nije... nije 15 brigada, 30.000 vojnika bilo na
20 jednoj tački, nego imate čitav... čitav pregled. Bosanski Brod, na primer,
21 prilično je blizu; je l' tako?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 O: Ja sam maloprije rekao, od 05.03. mi smo izbjegli na južnu stranu
2 prema Tešnju. Znači, nisam nikako mogô dobiti čak nikakve informacije ni o
3 kakvom broju bilo kakvih sastava vojnika ni o Brodu, ni o Derventi, niti
4 Modriči, jer faktički to je bilo sasvim na drugome kraju. Nismo... Znači,
5 komunikacijski smo potpuno bili razdvojeni. Između toga su bile snage Republike
6 Srpske.

7 P: Recite mi, molim Vas, kol'ko kilometara ima od rejona... šireg rejona
8 Bosanskog Broda do mesta gde ste Vi bili?

9 O: Pa, negdje 85 kilometara.

10 P: Tamo su bila velika dejstva i velika koncentracija trupa i Vi ništa o
11 tome ne znate?

12 O: Pa ne mogu ni znati. Ja nisam živio dole, ja nisam nikad bio dole.

13 OPTUŽENI: Hoćete li da uzmete ovo, gospodine May? Ovde se govori o vrlo
14 velikim formacijama prisutnim na teritoriji Republike Srpske, navedeni su i
15 brojevi brigada, sastav, poreklo itd. Mislím da bi bilo korisno da to pogledate.

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] A od koga dolazi taj izvještaj?

17 OPTUŽENI: To je raport Glavnog štaba Vojske Republike Srpske.

18 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Predajte to, molim Vas, poslužitelju.

19 OPTUŽENI: Ja bih sad želeo da Vas zamolim, gospodine...

20 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Samo trenutak da završimo s ovim
21 dokumentom.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 [Sudije većaju]

2 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Konstatiramo da ovaj dokument nije
3 potpisan, ne nosi štambilj, nema nikakvih indicija što bi to moglo biti, no
4 označit ćemo ga za identifikaciju sljedećim dokaznim brojem.

5 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] D199, za identifikaciju.

6 OPTUŽENI: /prevod engleskog transkripta: "To je izveštaj, a ne"/
7 informacija, gospodine May, ne informacija.

8 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: Ja ovde imam dokument koji se odnosi na krivične prijave i ovde se
11 pominje i Vaše ime. Broj prijave od 10.08.1992. godine, to je neki...

12 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Mislim da sada moramo preći na privatnu
13 sjednicu.

14 OPTUŽENI: /prevod engleskog transkripta: "Nije potrebno da idemo..."/

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Privatna sjednica, potrebno je.

16 [Poluzatvorena sednica]

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24 (redigovano)

25 (redigovano)

26 (redigovano)

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 27658-27662 redigovane. Poluzatvorena sednica.

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)

[Otvorena sednica]

15 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sjednici.

16 G. MILOŠEVIĆ:

17 P: Dobro. Vi govorite, dakle, o stvaranju Vojske Republike Srpske; je l'
18 tako?

19 O: Da.

20 P: I da je tu najveći deo bio prethodno u JNA; je l' tako?

21 O: Da.

22 P: A je li kod ove vaše vojske takođe najveći deo prethodno bio u JNA?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ovo govorimo prije 5. maja 1992. godine.

2 P: Gospodine 1445, maločas smo konstatovali i to se vidi u dokumentima,
3 ne treba dokazivati, to i sami znate, Sefer Halilović je bio komandant Glavnog
4 štaba vašeg; pre toga oficir JNA. Je l' Vam to poznato?

5 O: Sefer Halilović je bio prvi komandant vojske... vojske... vojske
6 Bosne i Hercegovine, a to je bilo posle 5. maja... 3. maja 1992. godine. Znači,
7 ja... Te dvije stvari morate razlučiti. Govorimo o napadu na... prije napada na
8 Doboju i posle napada na Doboju. Ja o tim stvarima govorim.

9 P: Jer l' Vi tvrdite da Sefer Halilović nije bio pre... pre 5. maja
10 komandant Glavnog štaba?

11 O: Nije.

12 P: Ova direktiva njegova koju ja imam i koju je on objavio čak u svoj
13 knjizi, njenu fotokopiju, je 25. februar 1992. godine i on tu govori kako su
14 snage organizovane, 120.000 ljudi, Patriotska liga itd.

15 O: Sefer Halilović je bio prvi načelnik štaba Armije Bosne i
16 Hercegovine.

17 P: A je l' on došao iz JNA? Je l' on...

18 O: A Armija Bosne i Hercegovine nije se formirala petog... pet...
19 trećeg... posle... prije 3. maja 1992. godine.

20 P: Neću s Vama da se objašnjavam pošto dokumenti govore o datumima koji
21 su mnogo pre 3. maja 1992. godine. Ali sam Vas pitao je l' Sefer Halilović došao
22 iz JNA?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Sefer Halilović je pobjegao iz Jugoslovenske narodne armije.

2 P: Je li Sefer Halilović možda iz Bosne i Hercegovine?

3 O: Sefer Halilović je državljanin Bosne i Hercegovine.

4 P: To je danas. On je iz Srbije, čak nikad nije ni službovao u Bosni i
5 Hercegovini; je li tako?

6 O: On je državljanin Bosne i Hercegovine. A da li je iz Srbije... On je
7 faktički porijeklom iz Sandžaka. Da li je u to vrijeme bio državljanin Bosne i
8 Hercegovine, ja to ne znam.

9 P: On je iz Prijepolja.

10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim da ne raspravljamo o toj konkretnoj
11 stvari. Nema sumnje da se to može pojasniti. Gospodine Miloševiću, ostao Vam je
12 još jedan minut.

13 OPTUŽENI: Jedan minut. Rekli ste mi sat i 10 minuta imam, molim Vas. A
14 nismo počeli... Počeli smo negde u 9.00h i nekoliko minuta.

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U pravu ste. U pravu ste. Imate još 10
16 minuta.

17 OPTUŽENI: Dobro. Onda da požurim da pređem preko ovih novih materijala
18 koji su dati.

19 G. MILOŠEVIĆ:

20 P: Ali samo da ovo konstatujemo. Komandant Glavnog štaba Sefer Halilović
21 je iz Srbije, iz Prijepolja. On brani Bosnu od agresora čiji je komandant
22 Glavnog štaba Ratko Mladić iz Kalinovika, iz Bosne i Hercegovine. Ne čini li Vam
23 se to...

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ovo su sve opšte stvari koje iznosite i
2 to nisu pitanja koja se tiču ovog svjedoka. Molim vas, pređite na nešto drugo.

3 OPTUŽENI: Dobro.

4 G. MILOŠEVIĆ:

5 P: Da pređem samo preko ovih dokaznih predmeta koje sam dobio prekjuče,
6 a ne 13-og kako je rečeno u...

7 Evo, pogledajte, znači, dodatna izjava svjedoka, tačka 5, kažete: "Ne
8 prepoznajem potpis na dnu dokumenta kao potpis Milana Ninkovića. Poznao sam
9 Milana Ninkovića osobno." Kako se to može uvoditi preko Vas kao dokazni predmet?
10 Pa onda na sledećoj strani, u tački 11...

11 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Sačekajte. Jednu po jednu stvar. Prvo,
12 dajte da se dokument stavi pred svjedoka. Koji je to tabulator?

13 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To je tabulator 1 i to je pod pečatom.

14 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dobro. Tabulator 1. Hvala.

15 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To je dokazni predmet Tužilaštva 562.

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim da svjedok to pogleda. Šta želite
17 da svjedok pogleda, paragraf 5?

18 G. MILOŠEVIĆ:

19 P: Paragraf 5. On kaže, ja citiram njega: "Ne prepoznajem potpis na dnu
20 dokumenta kao potpis Milana Ninkovića," a identifikuje dokument koji je navodno
21 potpisao Milan Ninković; on kaže da ga ne prepozna. Ja jednostavno govorim na
22 koji način se ovde uvode ovi predmeti i dokazi. Pa onda...

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Čekajte malo. Dajte da svjedok odgovori
2 na to. Pretpostavljam da govorimo o dokumentu koji se nalazi u tabulatoru 4; je
3 li tako?

4 SUDIJA KWON: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dajte da svjedok vidi i taj dokument.

6 OPTUŽENI: /?Dokument/ kad kaže ne prepoznaje ga. Ma nemamo vremena za
7 sve to, gospodine May. Vi ćete mi... Vi ćete mi prekinuti ovo.

8 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. Ali svjedok mora da ima šansu da
9 komentariše to što ste iznijeli. Dajte svjedoku priliku da odgovori.

10 SVEDOK: Pa, sâm potpis je... ovdje gdje kaže "za", znači, nije Ninković
11 potpisao, potpisao je neko drugi, ili njegov sekretar ili neko drugi. Ovdje u
12 samom dokumentu piše "za". A kad se napiše "za", znači nije dokumenat... nije
13 potpis Milana Ninkovića, nego nekoga drugog. To u dokumentu piše ovde. Ne vidim
14 ništa sporno.

15 G. MILOŠEVIĆ:

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23

24

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)

[Poluzatvorena sednica]

11
12 (redigovano)
13 (redigovano)
14 (redigovano)
15 (redigovano)
16 (redigovano)
17 (redigovano)
18 (redigovano)
19 (redigovano)
20 (redigovano)
21 (redigovano)
22 (redigovano)
23 (redigovano)
24 (redigovano)

25
26
27
28
29
30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)
14 (redigovano)
15 (redigovano)
16 (redigovano)
17 (redigovano)
18 (redigovano)
19 (redigovano)
20 (redigovano)
21 (redigovano)
22 (redigovano)
23 (redigovano)
24 (redigovano)
25 (redigovano)
26 (redigovano)

[Otvorena sednica]

28 GDA SEKRETAR: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sjednici.

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: U ovoj svojoj dodatnoj izjavi Vi tvrdite kako ste prepoznali glasove
3 Momčila Krajišnika i Radovana Karadžića jer ste ih poznavali. I onda kaže: "Što
4 se tiče gospodina Karadžića, prepoznao sam njegov naglasak, iako je njegov ton u
5 ovom razgovoru s bliskim saradnikom drugačiji od onoga kojim je govorio u
6 Skupštini."

7 O: Da.

8 P: Pa, kako ste ga prepoznali? Govori drugačijim tonom, ali Vi tvrdite
9 da to mora biti on; je l' tako?

10 O: Prvo, ja gospodina Krajišni... gospodina Karadžića sam slušô i
11 nekoliko puta kao poslanik republičkog Parlamenta. Njegov sigurno naglasak može
12 svako... svak' odgonetnuti ko ga prvi puta čuje. Međutim, u ovom razgovoru, on
13 je sa svojim bliskim saradnikom razgovarao tako tiho, mirno, i u tom kontekstu
14 ja sam rekao da je ta tâ razlika. A kad dođe na skupštinsku govornicu, onda je
15 arogantan, prijeti i vređa itd.

16 P: /?Ako/ je bilo na skupštinskoj govornici, pretpostavljam da je
17 prenosila i televizija i da je pisalo u novinama. Ja se ne sećam da je nekoga
18 vređao u tim svojim govorima, bar onima koje... koji su bili nama dostupni u
19 Srbiji iz vaših vesti.

20 O: Ako za Vas nije vređanje da on na skupštinskoj govornici, kao
21 predsjednik SDS-a, kaže da će nestati jedan narod ovde ako se ne prihvati da
22 živimo u Jugoslaviji itd., onda ne znam šta je to za Vas uvreda.

23 P: Ne znam za tu njegovu izjavu kao što Vi ne znate za ove
24 Izetbegovićeve koje su bile u novinama. Da pogledamo ove... ove druge
25 tabulatore, molim Vas.

26

27

28

29

30

1   Ovde, razne mesne zajednice, to su najčešće sela; je l' tako? Jedno selo
2 čini jednu mesnu zajednicu, otprilike. Je l' tako gospodine 1445?

3   O: Da.

4   P: I sada, ljudi spontano donose odluke i kaže: "U cilju ostvarenja
5 slobodno izražene volje srpskog naroda da žive ujedinjeni u saveznoj
6 federativnoj državi Jugoslaviji kao zajednici slobodnih i ravnopravnih naroda."
7 Dakle, govorim o zajednici slobodnih i ravnopravnih...

8   SUDIJA MAY: [simultani prevod] Samo trenutak. Molim da uđe u zapisnik,
9 to je tabulator 2. Izvolite, gospodine Milošević.

10   G. MILOŠEVIĆ:

11   P: Gospodine 1445, pošto Vi govorite o nekim drugim aspektima, ovi ljudi
12 koji donose odluke praktično o lojalnosti državi u kojoj žive i u kojoj su
13 živeli punih 70 godina otkad je stvorena Jugoslavija, i govore ovde o
14 Jugoslaviji kao zajednici slobodnih i ravnopravnih naroda, govore o
15 ravnopravnosti naroda i o lojalnosti svojoj zemlji i izgleda, po Vama, pošto ovo
16 unosite kao dokazne predmete, da je to zločin biti lojalan svojoj državi i...

17   SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne, gospodine Milošević. Ovo je čist
18 komentar, ovo nije nešto na što bi svjedok trebao da reaguje. Sada Vam je ostao
19 još jedan minut.

20   OPTUŽENI: /nečujno/... minut. Dobro. Ja ne mogu da stignem da pređem
21 preko ovih... Zašto, molim Vas, govorite... Vi ste u glavnom ispitivanju

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 objašnjavali kako ste videli Karadžića na mitingu i kako ste ga videli na nekom
2 tajnom sastanku. Pa, nikakvog tajnog sastanka nije bilo. Evo Vam, po tabulatoru
3 5, piše obavještenje: "Dana 05.02.1992., u 12.00 sati, u Doboju u sali Privredne
4 banke", dakle jedne javne institucije, "održaće se sastanak predsednika
5 opštinskih odbora SDS-a Bosanske Krajine i prisustvovaće i dr Radovan Karadžić,
6 znači, predsednik stranke. Zašto govorite da je to neki tajni sastanak? A pored
7 toga, imamo i... i novine koje su objavile raspravu sa tog sastanka. Zašto ste
8 taj sastanak nazvali tajnim?

9 O: Ovo obavještenje je bilo upućeno općinskim odborima Srpske
10 demokratske stranke, a taj sastanak je bio potpuno zatvoren za javnost. Tek
11 posle sastanka, onda su informacije u listu... *Derventskom listu* bile predočene
12 javnosti. Znači, u tom momentu, potpuno je zatvoren sastanak, čak obezbijeden
13 sa... i to vrlo obezbijeden, nije niko mogô ni ući, ni izaći, osim ljudi koji su
14 pozvani tamo.

15 P: /nečujno/... molim Vas, Srpska demokratska stranka...

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Iskoristili ste svoje vrijeme.

17 Izvolite, gospodine Kay.

18 G. KAY: [simultani prevod] Nemam pitanja, časni Sude.

19 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospođo Pack.

20 GĐA PACK: [simultani prevod] Vrlo kratko , časni Sude.

21 Dodatno ispituje gđa Pack:

22 [Gđa tužilac ispituje putem prevodioca]

23 P: Svjedoče... Prije toga, molim da pređemo na privatnu sjednicu
24 nakratko.

25 [Poluzatvorena sednica]

26 (redigovano)

27 (redigovano)

28

29

30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)
14 (redigovano)
15 (redigovano)
16 (redigovano)

17 [Otvorena sednica]

18 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sjednici.

19 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Svjedoče B-1445, ovim je završeno Vaše
20 svjedočenje. Hvala Vam što ste došli na Međunarodni sud da svjedočite. Sada se
21 možete povući.

22 SVEDOK: Hvala lijepo.

23 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Sačekajte samo da se spuste zastori.

24 [Svedok se povlači]

25 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Približili smo se sljedećoj pauzi, prema
26 tome napraviti ćemo pauzu prije nego što dođe sljedeći svjedok, ali možda bi sad
27 bilo zgodno da se pozabavimo nekim administrativnim pitanjima. To sam pomenuo

28

29

30

1 juče, odnosi se na lorda Owena, dužinu ispitivanja, odnosno koliko je stranama
2 potrebno za svjedočenje.

3 Izvolite gospodine Groome.

4 G. GROOME: [simultani prevod] Tužilaštvu je potrebno dva sata za glavno
5 ispitivanje i mi molimo da Tužilaštvo ima mogućnost takođe da ga ispituje 15
6 minuta nakon što ga optuženi ispituje, dakle od tog svog vremena, da se to
7 podijeli u dva dijela. Tužilaštvo se ne suprotstavlja bilo kojem vremenskom
8 periodu koji se daje za optuženog ili *amicuse*.

9 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dakle, Vi tražite za dodatno ispitivanje
10 nakon unakrsnog ispitivanja, za *re-cross*.

11 G. GROOME: [simultani prevod] Pa, mi bismo htjeli da imamo mogućnost da
12 postavljamo pitanja. Gospodin Nice će se time pozabaviti lično tokom naredne
13 sedmice. A mi imamo u osnovi njegovo iskustvo iz predmeta *Kordić* i on je htio da
14 se s tim obrati Vijeću naredne sedmice. To je njegov stav.

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu.

16 G. GROOME: [simultani prevod] Znači, da se podijeli to vrijeme.

17 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Kay.

18 G. KAY: [simultani prevod] Prvo da se pozabavim zahtjevom Tužilaštva; mi
19 smatramo da ne bi bilo prikladno da Tužilaštvo ima pravo na još jedan dio,
20 dakle, drugu fazu ispitivanja nakon što druga strana ispituje svjedoka, da oni
21 sada pokušavaju da to iznesu na svoj način nakon prethodnog ispitivanja.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ovo je svjedok koji treba da se ispita pred Raspravnim vijećem i treba da ga
2 ispituju sve strane pod jednakim uslovima. Svi dolazimo na Međunarodni sud u
3 skladu sa Statutom imajući jednakost. A da se pri tome Tužilaštvu sada dâ neka
4 dodatna prednost, ne bi bilo u redu, po našem mišljenju, imajući na umu brojne
5 razloge zbog kojih imamo ovog svjedoka i zbog čega on dolazi ovdje.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] A šta ako se i vama dâ mogućnost da
7 ponovo ispitujete?

8 G. KAY: [simultani prevod] Pa, onda bi gospodin Nice htio da ispituje i
9 treći put, ja to znam, jer to i jeste iskustvo rada s njim. Jer sjećate se da
10 ste mu i Vi jednom rekli: "Je li Vi ne prihvatate 'ne' kao odgovor?" Dakle, to
11 bi se onda produžilo unedogled i možda je bolje da svako u okviru svog perioda
12 iskoristi na najbolji način svoje vrijeme.

13 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Koliko je vama potrebno vremena?

14 G. KAY: [simultani prevod] Ne više od sat vremena.

15 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Milošević?

16 OPTUŽENI: Gospodine May, ja nažalost zbog velikog broja dokumenata i
17 materijala koje dobijam nisam stigao još ni da pogledam šta mi je dostavljeno u
18 vezi sa svedočenjem lorda Owena. Tako da nemam pravu predstavu o tome. Ali
19 računam da bi jedan dan bio dovoljan.

20 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu. Razmislit ćemo o tome i donijet
21 ćemo odgovarajući nalog.

22 Sada ćemo napraviti pauzu i vraćamo se za 20 minuta.

23 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

24 ... Početak pauze u 10.26h

25 ... Sjednica nastavljena u 10.51h

26

27

28

29

30

1 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.
2 Izvolite sjesti.
3 G. AGHA: [simultani prevod] Časni Sude, Optužba poziva svjedoka Seada
4 Omeragića bez zaštitnih mjera. On je svjedok po pravilu 92bis.
5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Molim svjedoka da pročita svečanu izjavu.
6 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
7 osim istine.
8 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite sjesti.
9 SVEDOK: SEAD OMERAGIĆ
10 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite.
11 Ispituje g. Agha:
12 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
13 P: Gospodine, da li ste Vi Tužilaštvu ovoga Suda dali izjavu u augustu
14 2001?
15 O: Da.
16 P: I još jednu u julu ove godine, kojom ste potvrdili svoju prvu izjavu
17 pred Sekretarijatom ovoga Suda?
18 O: Da.
19 P: Da li je ta sada izjava pred Vama i da li ste je Vi potpisali?
20 O: Da.
21 P: Hvala.
22 G. AGHA: [simultani prevod] Molim Sud da dodijeli dokazni broj.
23 SUDIJA MAY: /prevod engleskog transkripta: "Da."/
24 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] 563.
25 SUDIJA MAY: [simultani prevod] To uključuje i sam članak?
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 G. AGHA: [simultani prevod] Sam članak nije... ne ide uz *bis*. Ja se
2 nadam da ću to kasnije dati i to će onda imati zasebni dokazni broj.
3 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Možete li to učiniti sada?
4 G. AGHA: [simultani prevod] Svakako.
5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Onda molim zasebni dokazni broj i za
6 članak.
7 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] 564.
8 G. AGHA: [simultani prevod] Budući da se radi o svjedoku po pravilu
9 *92bis*, ja ću sada samo pročitati kratki sažetak izjave ovog svjedoka i zatim, uz
10 Vaše dopuštenje, još nekoliko kratkih pitanja.
11 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite.
12 G. AGHA: [simultani prevod] Ovaj svjedok radi kao novinar od 1983. 4.
13 aprila 1992., ovaj svjedok pošao je u Bijeljину iz Sarajeva zajedno sa Fikretom
14 Abdićem i još dvije osobe. 4. aprila, svjedok je napisao članak koji je
15 objavljen u *Slobodnoj Bosni* 10. aprila. To je članak koji smo upravo uvrstili u
16 spis.
17 Svjedok i dalje stoji iza svih tvrdnji iznesenih u članku osim mjesta na
18 kojem se spominje Mauzer. To je, naime, krivo utvrđen identitet i isto tako to
19 se odnosi i na tvrdnju da je on pio sa Rakijem tokom dva sata.
20 Vozili su cestom u konvoju i pratili su ih Biljana Plavšić i general
21 Prašćević; ta vozila bila su iza njih. Na putu do Bijeljine, prošli su kroz
22 srpske, hrvatske i bošnjačke kontrolne punktove.
23
24
25
26
27
28
29
30

1   Dok je konvoj ulazio u Bijeljину, svjedok je vidio dvije džamije i na
2   obje te džamije vijorile su se srpske zastave. Isto tako čuo je da je na Radio
3   Bijeljini objavljeni... čuo je kako Radio Bijeljina objavljuje da je na jednom
4   smetlištu pronađeno 25 leševa. To je svjedoka uplašilo i rečeno je da su to
5   leševi Bošnjaka.

6   Po dolasku, otišli su u kasarnu JNA gdje su zatekli oko 300 do 400
7   muškaraca, žena i djece koji su tamo potražili utočište. Ti su ljudi plakali i
8   opkolili su Abdića misleći da će ih on spasiti. Ti su ljudi rekli da oni nisu
9   ubice i da ih se ne može za ništa okriviti. Plavšićka je u tom trenutku stajala
10   na udaljenosti od otprilike 50 metara.

11   Svjedok je zatim u pratnji Abdića, Plavšića /?Plavšićke/ i generala
12   Praščevića otišao do zgrade skupštine općine gdje su susreli Arkana. Svjedok je
13   stajao do generala Praščevića kad se Praščević susreo sa Arkanom. Svjedok je
14   dobio utisak da je Arkan u stvari glavni zapovjednik Praščeviću. Do generala
15   Praščevića stajala je i Plavšićka kad je on raportirao Arkanu i svjedok je vidio
16   kako je Plavšićka zagrlila i poljubila Arkana.

17   General Praščević i general Janković, koji su obojica bili tamo,
18   pokazali su veliko poštovanje prema Plavšićki jer se činilo da ona ima političke
19   ovlasti nad njima. Pred Abdićem i Arkanom Plavšićka je rekla da je Arkan spasio
20   Bijeljину od zločina koje su Muslimani spremali da počine nad Srbima.

21   Jedan pripadnik Teritorijalne obrane svjedoku je rekao da su oni ubili
22   "mnogo balija". Svjedok je vidio Gorana Hadžića kako dolazi, odlazi u zgradu
23   općine i pridružuje se sastanku na kojem su sudjelovali Arkan, Plavšićka i
24   Abdić. Njemu nije bilo dozvoljeno da prisustvuje tom sastanku. Abdić je bio
25   jedini Musliman koji je prisustvovao sastanku.

26   Jedan srpski novinar, B-1489, bio je pozvan da prisustvuje sastanku.

27

28

29

30

1 Tamo su se nalazila i dvojica ljudi s kamerom iz sarajevske televizije,
2 no Arkan im nije dozvolio da prisustvuju sastanku. Jedan od arkanovaca zajedno
3 sa četiri druga u SMB uniformama uklonio je tu dvojicu ljudi kad su ustanovili
4 da su oni sa sarajevske televizije rekavši da se radi o "Alijinoj televiziji".

5 Svjedok je također vidio kako se jednog čovjeka odvodi, kako ga jedan
6 arkanovac odvodi, kad taj čovjek nije mogao pokazati svoje dokumente. Nakon što
7 je taj čovjek odveden, začuo se pucanj.

8 Arkanovac je zatim izvukao svoj pištolj, uperio ga svjedoku u glavu i
9 rekao jednom Praščevićevom ađutantu da mu ne radi to da sada svjedoka mora ubiti
10 pred njegovim očima. Arkan je izašao iz sastanka i napravio gestu rekavši da svi
11 treba da odu. I svi su zaista otišli. Ljudi koji su bili u starim uniformama
12 JNA, slušali su uputstva Arkanovih ljudi i samog Arkana.

13 Svjedok je zatim otišao da obiđe grad sa Plavšićkom i Arkanom. Svjedok
14 je vidio da su ljudi u Bijeljini bili veoma uplašeni. Abdić je na radiju održao
15 govor koji je trebao umiriti Muslimane, međutim, umjesto toga puštana je muzika.

16 Pred općinskom skupštinom svjedok je čuo Arkana kako kaže da će ići u
17 Bosanski Brod da "jebe majku Arminu Pohari"; u to vrijeme, Armin Pohara bio je
18 vođa hrvatskog i bošnjačkog otpora u Bosanskom Brodu. Plavšićka je bila u
19 blizini i mora da je čula Arkana kako to kaže.

20 Jedna žena prišla je svjedoku i rekla Abdiću da su ubili 22 ljudi u
21 podrumu, te da su mučili i ubili jednog boksača, da su počinili zvjerstva

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i da je to tragedija. Abdić se jednostavno okrenuo i otišao.

2 Svjedok je zatim napustio Bijeljину i otišao u zapovjedništvo JNA u
3 Tuzli gdje je prisustvovao sastanku u oficirskoj kantini na kojem su bili
4 Plavšićka, Abdić, general Janković, pukovnik Dubajić, general Praščević i još
5 nekoliko nižih oficira JNA.

6 Na sastanku je Plavšićka objavila da je Arkan spasio Bijeljину od
7 zločina nad Srbima koje su Muslimani pripremili za Bajram. Svjedok se počeo
8 svađati sa Plavšićkom, pitao ju je kako je mogla reći jednu takvu stvar kad je
9 vidjela situaciju u Bijeljini, kad je vidjela Muslimane koji su pobjegli u
10 kasarnu i kad je čak njoj rečeno da je tamo ubijeno 27 Muslimana.

11 Svjedok je Plavšićki rekao da mu se ne sviđa način na koji ona govori o
12 tim stvarima i da laže pred oficirima. Plavšićka mu je rekla da je više Srba
13 ubijeno i da su uvijek Srbi oni koji su u opasnosti da budu napadnuti.

14 Na istom tom sastanku svjedok je rekao pukovniku Dubajiću i drugim
15 oficirima da ukoliko imaju oficirsku čast, da će reći da su u Bijeljini
16 počinjena zvjerstva nad Muslimanima. Tada su se svi utišali i svjedok je shvatio
17 da se doveo u opasan položaj.

18 Svjedok je pogledao generala Jankovića koji je bio veoma preplašen.
19 Nakon nekog vremena, general Janković pokrio je svoje lice rukama i priznao da
20 je mnogo, mnogo više Muslimana nego Srba ubijeno u Bijeljini.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 P: Kažite nam sada što ste Vi osobno vidjeli tamo dok ste bili?

2 O: Vidio sam u ovom trenutku Arkana i gospođu Plavšić. I tada su se, evo

3 vidite, poljubili. Bio sam prisutan tome, iza toga.

4 P: Hvala.

5 G. AGHA: [simultani prevod] A sada, uz dopuštenje Suda, još nekoliko

6 pitanja svjedoku koja su iskrsla prilikom pripremnog razgovora za svjedočenje.

7 SUDIJA MAY: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

8 G. AGHA: [simultani prevod]

9 P: Gospodine, kad ste otišli u Bijeljenu s generalom Praščevićem i

10 generalom Jankovićem, na kojim su oni položajima tada bili?

11 O: Kol'ko znam, general Praščević je bio, pretpostavljam, zamjenik u

12 Drugoj armijskoj oblasti, komandanta generala Kukanjca. A general Janković je

13 bio zapovjednik tog Tuzlanskog korpusa.

14 P: I u to vrijeme, oni su bili na veoma visokim položajima, zar ne?

15 O: To su bili izuzetno visoki položaji u armiji JNA.

16 P: Ja sam iz Vaše izjave shvatio da ste Vi također susreli jednog

17 novinara po imenu Mrkić. Možete li reći Sudskom vijeću da li je prije posjete

18 gospođe Plavšić izvedena neka operacija čišćenja?

19 O: Da. U razgovorima sa ljudima koje sam sretao, sa vojnicima običnim,

20 ja sam saznavao i dolazio do nekih usputnih, dakle, saznanja o tome da je prije

21 toga bilo sukoba, da je bilo na desetine mrtvih ljudi, da se sve odigralo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 na ulicama i da su ulice kasnije očišćene od krvi i leševa.

2 P: Da li su i leševi uklonjeni prije te posjete?

3 O: Da, kol'ko sam ja saznao.

4 P: Gospodine, u Vašoj izjavi stoji da ste Vi otišli u kasarnu JNA. Da li
5 Vam je general Janković rekao da li su još neki drugi Muslimani... da li se neki
6 drugi Muslimani drže negdje drugdje, i ukoliko Vam jeste rekao nešto tako,
7 koliko njih?

8 O: General Janković se obratio Fikretu Abdiću i rekao mu da je pored tih
9 nekoliko stotina izbjeglica tu u kasarni gdje smo bili, još ima oko hiljadu i po
10 izbjeglih, uglavnom Muslimana, u Patkovaču /?Patkovači/.

11 P: Dok ste bili sa gospođom Plavšić, da li je ikada iznesena tvrdnja da
12 bi JNA trebala preuzeti kontrolu nad gradom od Arkana i paravojnih formacija, i
13 ukoliko takva tvrdnja jest iznesena, recite nam tko ju je iznio i kakav je bio
14 odgovor?

15 O: Upravo na snimcima koje smo vidjeli, kada general Praščević raportira
16 pred Arkanom, tada se događalo... dakle, dogodile su se tada i meni čudne,
17 šokantne molbe da Arkan prepusti grad Jugoslovenskoj narodnoj armiji. On je to
18 izričito odbio, kao što ste rekli, dodavši kako će otići i u Bosanski Brod i
19 obračunati se - uz ružnu psovku je to rekao - sa Arminom Poharom.

20 P: Kad je Arkan izričito odbio predati kontrolu JNA, recite nam da li je
21 rekao zašto?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: On je rekao, kol'ko se ja sjećam, da treba da sredi situaciju u
2 Bijeljini, pa tek onda da ide u Bosanski Brod.

3 P: I što ste Vi shvatili što je on mislio kad je to rekao?

4 O: Pa, prije svega sam se pitao, ovaj, kako je moguće da armija, moćna
5 JNA moli čovjeka, koji je uz sebe imao možda nekakav... nekih stotinjak ljudi
6 ili ne znam kol'ko, da se preda grad.

7 A drugo što sam pomislio da treba da sredi... nisam mogao... ne mogu
8 uopšte da, ovaj, shvatim šta je to trebalo da bude. Valjda da u gradu sredi
9 stanje, da možda politički uredi to sve tamo, šta ja znam, ili ne znam kako da
10 uredi.

11 P: I konačno, recite nam da li ste saznali što se dogodilo sa džamijama
12 u Bijeljini?

13 O: Vidite, tada je... tada sam vidio dvije zastave - možemo ih nazvati
14 srpskim zastavama - na džamijama... na dvije džamijske u Bijeljini. Dok smo se
15 vozili kroz grad i išli upravo prema tom... toj kasarni, ovaj, ja sam rekao:
16 "Pogledajte, gospodine Abdiću, gdje su izvjesili zastave." A on je nakon desetak
17 metara rekao: "Ne", ovaj, "nisu izvjesili nikakve zastave. O čemu ti pričaš?"
18 Vozač se zaustavio, vozač koji nas je vozio sve zaustavio se, iznenada zakočio i
19 rekao: "Gospodine predsjedniče, pa pogledajte. Vidite gdje je zastava. Ipak
20 jeste." Ja sam inače naučio, tako, na reakcije gospodina Abdića.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Mislim da je bio uplašen da nije u tom trenutku i sniman od strane nekih tajnih
2 službi ili šta ja znam, i da je taj strah bio i ta silna priča da je bila pod
3 tim uticajem. Govorilo se kako je došlo do... saznao sam kroz razgovore sa
4 ljudima kako je došlo do eventualne pljačke nekih džamija i tako. To je ono što
5 sam čuo, ne više od toga.

6 P: Hvala.

7 G. AGHA: [simultani prevod] Time je moje glavno ispitivanje završeno.

8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Mene zanima jedna stvar. Molim na
9 trenutak pređimo na privatnu sjednicu.

10 [Poluzatvorena sednica]

11 (redigovano)

12 (redigovano)

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 (redigovano)

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24 (redigovano)

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)

2 [Otvorena sednica]

3 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sjednici.

4 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Milošević.

5 Unakrsno ispituje g. Milošević:

6 P: Gospodine Omeragiću, Vi ste bili novinar *Slobodne Bosne, Fokusa,*
7 *Dnevnog avaza, Oslobođenja i Večernjih novosti;* je l' tako?

8 O: Nešto manje sam radio... sarađivao za *Oslobođenje i Večernje novosti;*
9 vrlo malo, ali navedeno je tamo.

10 P: A bili ste ratni reporter *Slobodne Bosne i Ljiljana;* je l' tako?

11 O: Jeste.

12 P: Pa, pošto ste sarađivali sa... sa drugim listovima, to ste povremeno
13 valjda slali neke svoje članke. Je l' to iz vremena kada je trajao rat u Bosni
14 ili ranije?

15 O: Negdje od 1992. pa do 15. januara 1993., ja sam radio za *Slobodnu*
16 *Bosnu.* Nakon toga, mi smo... nekolicina novinara smo izašli iz opkoljenog
17 Sarajeva da bi mogli izvještavati iz onih dijelova Bosne koji su bili pod
18 kontrolom Armije, da ne budemo samo u Sarajevu. Dakle, nakon toga smo
19 angažirani, nekolicina nas u *Ljiljanu* koji je bio jedina novina koja je mogla
20 izlaziti, jer u Bosni i Hercegovini uopšte nije bilo papira osim za *Oslobođenje.*

21 P: Dobro. Vi ste sa Fikretom Abdićem došli u Bijeljину i koliko ja ovde
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 imam podatak, 6. aprila, je l' tako, zabeležili događaje koji su se odigrali u
2 Bijeljini 4. aprila; je l' tako?

3 O: Mislim da... ne mogu da se sjetim tačnog datuma, ali znam da sam bio
4 4. aprila u Bijeljini. Ali datuma tačnog ne mogu da se sjetim kada sam to
5 zabilježio.

6 P: Sada smo čuli u ovim objašnjenjima da ste Vi u Vašem tekstu
7 zabeležili i nešto što se nije odigralo; je l' tako?

8 O: Da. Radilo se o pogrešnoj identifikaciji čovjeka pod imenom Mauzer.

9 P: Da. Vi ste u članku naveli da ste se susreli sa Ljubišom Savićem
10 zvanim Mauzer, ali se niste susreli s njim. Vi kažete u drugom pasusu Vaše
11 izjave: "U članku spominjem da sam se susreo sa Ljubišom Savićem zvanim Mauzer.
12 Kasnije sam video fotografije Mauzera i shvatio da se nisam susreo s Mauzerom,
13 nego sa nekim od Arkanovih ljudi."

14 O: Časni Sude, je l' mogu objasniti? Ja sam tokom boravka pred Opštinom
15 Bijeljina vidio čovjeka koga ću kasnije prepoznati na fotografijama kao Mauzera.
16 Radilo se o Ljubiši Saviću koji je bio tada u uniformi JNA i mislim da je tada
17 imao neku vrstu povlaštenog položaja u očima Željka Ražnjatovića Arkana. Dobro
18 se sjećam toga trenutka i mogu Vam ga objasniti. Kada je jednom vojniku u
19 uniformi JNA - da li je to bila Teritorijalna odbrana, ja ne znam, ili je to
20 bila redovna vojska - ispala puška, ovaj, prišao je Arkan i mislim da mu je
21 udario šamar i rekao mu: "Podigni tu pušku i ti si demobilisan."

22 Sličnu sam stvar doživio, dakle, pred opštinom i upamtio lice tog mladića

23
24
25
26
27
28
29
30

1 za koga ću kasnije saznati da je Ljubiša Savić Mauzer. Njemu je ispao... pošto
2 se stalno poigravao sa nožem, ovim dvosjeklim JNA, ovaj, ispao mu je u jednom
3 trenutku taj nož. I kako je i on vjerovatno vidio to šamaranje vojnika i njegovu
4 demobilizaciju trenutnu, i on se uplašio, mislim da je dobio neku crvenu boju
5 lica i, ovaj, ja sam ga... stajao pored njega i primijetio sam to lice. Nešto
6 kasnije... To lice nisam mogao nikad zaboraviti zbog tog iznenadnog straha.

7 I nešto kasnije sam uistinu, ovaj, u novinama vidio da se radi o Ljubiši
8 Saviću. A taj čovjek za kojeg sam mislio da je Mauzer, to je... radilo se o
9 Arkanovom čovjeku koji je bio u crnoj uniformi, koji je, tako, sa tim oznakama
10 Tigrova...

11 Toliko. To je objašnjenje.

12 P: Dobro. Ovde kad svedoče novinari, uvek se pominju njihovi tekstovi.
13 Vi ustvari potvrđujete da ste napisali da ste sreli Mauzera, ovo što ste ovde
14 objasnili, a onda ste posle 11 godina rekli da to nije bilo tačno. Je l' to
15 jedino što nije bilo tačno u ovom Vašem članku?

16 O: Gospodine, ja bih želio da objasnim da sam 1996. ili 1997. godine
17 vidio fotografiju Ljubiše Savića koga su predstavljali kao Mauzera i ja sam ga
18 tada prepoznao, naravno, ne nakon 12 godina, nego, eto, nakon neke tri-četiri
19 godine, je li.

20 P: Dobro, ali ja kažem u vezi sa ovim Vašim člankom, Vi ste tek kad ste
21 2001. godine davali izjavu ovo rekli da to nije tačno napisano. Je l' tako?

22 O: Da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi kažete da ustvari taj čovek koji... s kojim ste se sreli bio neki
2 Arkanov čovek. Na osnovu čega ste znali da je to Arkanov čovek?

3 O: Na osnovu uniforme i oznake Tigrovi, sa glavom tigra razjapljenih
4 čeljusti koje su oni držali na...

5 P: Dobro.

6 O: ...lijevoj ruci.

7 P: Dobro. A to znači da ste u ono vreme smatrali da i Ljubiša Savić,
8 koji je inače iz Bijeljine - to pretpostavljam da ste znali - da je i on član
9 tih Arkanovih Tigrova?

10 O: Nije imao... Izvinjavam se. Ljubiša Savić je bio u uniformi
11 sivomaslinastoj, dakle JNA.

12 P: Da, ali kad ste napisali i zamenili ga za tog Arkanovog čoveka, onda
13 ste verovali da je on član Arkanovih Tigrova, jer ste Vi njega tada u svom
14 članku identifikovali kao čoveka za koga ste kasnije ustanovili da je nosio
15 uniformu Tigrova.

16 O: Dakle, radilo se o klasičnoj zamjeni. Mislim da tu nema ništa sporno.
17 Vjerujem da nema ništa sporno. Mislio sam za nekoga da je ta ličnost, nakon
18 svega sam vidio fotografiju i shvatio da to nije taj, dakle da je drugi.

19 P: Dobro. Jeste Vi zajedno osim sa Fikretom Abdićem došli i sa Biljanom
20 Plavšić? Jesu oni zajedno putovali?

21 O: Da, u različitim automobilima.

22 P: Dobro, u različitim automobilima, ali zajedno su došli u Bijeljinu;
23 je l' tako?

24 O: Da.

25 P: A Vi ste bili u automobilu sa Abdićem?

26 O: Da.

27

28

29

30

1 P: A automobil Plavšićkin je bio u toj istoj koloni, pretpostavljam.

2 Bilo je nekoliko automobila; je l' tako?

3 O: Jeste.

4 P: Kažete, Biljana Plavšić je bila u automobilu iza vašega; Je l' tako?

5 O: Da, kad smo išli iz Sarajeva, ali dolazilo bi do smjena. Ukoliko se
6 pretpostavljalo da bi moglo biti barikada na putu i kad bi prolazili kroz srpska
7 većinska mjesta ili ne znam, ili bošnjačka ili hrvatska, mijenjali su se tu.
8 Fikret Abdić bi bio u prvom automobilu, a gospođa Plavšić u drugom. A ako bi
9 tamo prolazili kroz područja koja bi ona mogla da na neki način kontrolira, onda
10 bi ona išla prva.

11 P: Dobro, ali nesporno je da ste nalazili /sic/ na prepreke, na blokade,
12 na barikade koje, kako i sami kažete u izjavi, neke su držali Srbi, neke Hrvati,
13 a neke Bošnjaci. Tako ste Vi u svojoj izjavi rekli. Dakle, sve su strane imale
14 neke blokade i barikade.

15 O: Pa, činjenica je da kad smo išli prema Bijeljini da smo na... da su
16 to bile samo usputni, ovaj, vojnici koji nisu imali nikakve prepreke na putu, a
17 da smo prve ozbiljnije prepreke uočili u gomilama pijeska, ovaj, mislim negdje
18 pred ulazom u Bijeljinu. A kad smo se vraćali, na isti način je... eventualno,
19 bili su oni "ježevi" na povratku, na možda dva mjesta negdje, ne znam, iznad
20 Zenice i više nismo... ne sjećam se da smo sreli negdje. Ali oni su bili usput,
21 ti "ježevi", bez problema smo prolazili.

22 Ali prve ozbiljnije zapreka na putu su bile u vidu nekih žutih...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 žuti je bio neki kamion popriječen na putu i bile su... bila je jedna velika
2 gomila žutog pijeska, nekog sitnog i dvije male gomile šljunka. Vi znate šta je
3 to, ovaj, malo krupniji, ovaj, pijesak.

4 P: Da, razumem. Razumem šta želite da kažete. Ja se samo osvrćem na ovu
5 tačku 4 u Vašoj izjavi, kad kažete: "Na putu za Bijeljину su bile postavljene
6 prepreke, od kojih su neke držali Srbi, neke Hrvati, neke Bošnjaci." Hoću da
7 konstatujem, dakle bilo je prepreka koje su držale razne strane. Je l' tako?

8 O: Pa, moglo bi se reći.

9 P: Dobro. I onda govorite kako nije bilo... spuštene su bile zavese,
10 nigde nije bilo nikoga i u jednom momentu neko razgrće zavesu i videli ste kako
11 Vas neke oči gledaju i ustanovili da je to strah.

12 O: Da.

13 P: To je u tim događajima. To su... to su ratni događaji; je l' tako?

14 O: Da. Ra... Da objasnim. Radilo se, ovaj, negdje na samom ulazu u
15 Bijeljину. Dok smo se vozili, u jednom trenutku smo usporili. Svo vrijeme tog
16 našeg puta od nekih možda šest-sedam kilometara, ovaj, na svakih desetak metara,
17 sa obje strane puta, bile su... bili su vojnici u uniformama JNA i svi su
18 gledali od puta sa uperenim puškama.

19 P: Hoćete da kažete obezbeđivali su put, jer su bili leđima okrenuti
20 putu kojim vi idete, a oni gledali na jednu i na drugu strani put... stranu
21 puta; je l' tako?

22 O: Da. I vjerovatno je to bio razlog za strah tog stanovništva.

23 P: Da, ali koliko ja razumem, dolaze tu dva člana Predsedništva Bosne i
24 Hercegovine i oni obezbeđuju... Najčešće u takvim okolnostima obezbeđenje je
25 okrenuto leđima putu kojim prolaze ti koje obezbeđuju i posmatra jednu i drugu

26

27

28

29

30

1 stranu puta. Oni su obezbeđivali Fikreta Abdića i Biljanu Plavšić, odnosno sve
2 vas koji ste dolazili, ali obezbeđenje je bilo, pretpostavljam, zbog ta dva
3 člana Predsedništva koji su došli. Je l' to tako normalno?

4 O: Da, premda mi je djelovalo u isto vrijeme i kao neka vrsta
5 pokazivanja sile. Jer ipak je na svakih 10 metara, na nekoliko kilometara, sa
6 obje strane puta previše vojnika.

7 P: Pa, ta je poseta bila valjda najavljena, a oni su smatrali, zbog
8 događaja i nereda koji su se tu dešavali, nasilja, ubistava itd., svojom obavezom
9 da obezbede trasu kojom će doći dva člana Predsedništva u Bijeljini; je l' tako?

10 O: Da.

11 P: A dobro, pošto to ne vidim u Vašem članku, mađa sam ga bar ovako na
12 brzinu pročitao, da li Vi znate šta se dešavalo pre tog Vašeg dolaska... šta se
13 dešavalo u Bijeljini pre tog Vašeg dolaska?

14 O: Ne. Nismo imali nikakvih informacija.

15 P: Dobro...

16 O: Čulo se da su postojali neredi, vidjeli smo... vidjeli smo snimke u
17 kojima Arkanova vojska puca na neku zgradu i to je bilo sve.

18 P: Dobro. Da li ste mogli tamo da čujete - jer Vi ste se kao novinar,
19 pretpostavljam, raspitivali o svim događajima - da je 31. marta iz ovoga... iz
20 kafane "Istanbul" pucano na suprotnu stranu, na kafanu "Srbija", da je došlo do
21 incidenata sa muslimanske strane? Je l' Vam to poznato?

22 O: Ja sam bio samo u posjeti ranjenicima, ranjenim iz te kafane u
23 bolnici.

24 P: Pa Vi ste...

25 O: Međutim, sa svakim mojim pitanjem, sa bilo kojim mojim korakom,
26 uvijek bi bio neko od Arkanovih ljudi pored mene, tako da ja ne bih mogao da
27 upitam ništa.

28

29

30

1 P: Pa je li Vam bilo poznato da su prethodno Muslimani zauzeli grad i
2 delili oružje u... u prostorijama sedišta Stranke demokratske akcije, i to delio
3 je upravo Alija Saračević?

4 O: Ne, ja o tome ne znam ništa.

5 P: Da li Vam je poznato da su bili postavili i snajperska gnezda na
6 vodotornju i silosu "Žitoprometa"?

7 O: Ne, ja o tome ne znam ništa.

8 P: Niste se obavestili o tome kako je došlo do tih događaja u Bijeljini?

9 O: Vi ste vidjeli da sam u posljednji momenat, dakle, otišao u Bijeljinu
10 i ja sam prihvatio odlazak u Bijeljinu zato što sam čuo da tamo postoji problem,
11 dakle, koji treba da objasnim. Ja sam krenuo tamo bez ikakvih saznanja prije
12 toga o kojima Vi govorite.

13 P: Dobro. Mi smo se ovde bavili događajima u Bijeljini, a pošto Vi niste
14 bili prisutni tim događajima, ja o samim događajima, s obzirom da niste bili
15 prisutni, neću da Vas pitam. Ali mi kažite, kad ste slušali Radio Bijeljinu,
16 čuli ste, koliko vidim, da je pronađeno 25 tela. Na osnovu čega ste Vi
17 zaključili da se radi o Muslimanima?

18 O: Kao prvo, čuo sam to, u to sam siguran dakle. Imam... imam uši, dobro
19 sam čuo da se radilo o 25 tijela koja su pronađena na deponiji. Tako je rečeno.

20 P: Da, ali moje pitanje nije o tome šta ste čuli. Ako su oni bili
21 zauzeli Bijeljinu, verovatno su zauzeli i radio i druge bitne ustanove. Na
22 osnovu čega ste Vi zaključili... Poenta mog pitanja je: na osnovu čega ste
23 zaključili da se tu radi o Muslimanima?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Već sam imao iskustva sa tim stvarima jer sam već bio po ratištima
2 nekim drugim, ovaj, i dobro znam da se kad kažem o Muslimanima radilo, dobro sam
3 pretpostavio da će oni biti žrtve jer nisu niti bili dobro naoružani, niti su se
4 pripremali za ovaj rat. I u tome je problem.

5 P: Dobro. Je li to znači da je Vaša pretpostavka bila da se tu radi o
6 Muslimanima ili ste imali neku činjenicu na osnovu koje to možete da zaključite?

7 O: Da, pretpostavka.

8 P: Dakle pretpostavka. A pošto kažete da nisu imali oružja, pa iz čega
9 su to onda pucali iz ove kafane "Istanbul" i kako su bez oružja postavili ta
10 snajperska gnezda na vodotornju, silosu, "Žitoprometu" ili barikadu u Bijeljini?

11 O: Ja ne znam, gospodine Milošević. Ako neko postavi gnijezda, barikade,
12 onda treba postojati i žrtva tih silnih snajpera o kojima govorite i žrtva tih
13 barikada koje su, eto, naoružane. Ali tamo, kol'ko sam ja vidio, Radio Bijeljina
14 je objavio... objavila, ovaj, da je 41 žrtva, dakle, od toga je bilo dvoje Srba
15 - vidjeli ste, pretpostavljam, kojih - i jedna Hrvatica starica slučajno ubijena
16 dok je bila na balkonu. Dakle, ja ne znam šta su radili ti snajperisti; možda
17 posmatrali.

18 P: Pa, oni su bili blokirali grad, po podacima koje ja imam. Ali Vi
19 kažete, našli ste, videli ste - to piše u Vašem članku - pokazali Vam lijes u
20 kojem leži starica sa imenom Mirjana Ilić, poginula od zalutalog metka. Ja imam
21 podatke da ona nije poginula od zalutalog metka, nego da su je ubili, i to
22 Muslimani. Jeste Vi išta čuli o tome?

23 O: Ne. Moja kasnije raspitivanja, koja su ovde, dakle, nebitna, su
24 govorila o tome da je poginula od zalutalog metka.

25

26

27

28

29

30

1 P: To su Vaša kasnija ispitivanja, ali ovaj članak ste odma' objavili.

2 O: Da.

3 P: I tada ste čuli da je poginula od zalutalog metka.

4 O: Ne, to je... Da Vam kažem. Ovaj, u... tada dok smo bili u toj
5 porodici i dok smo bili iznad leša te starice, tada je rečeno, kol'ko se sjećam,
6 da je poginula od zalutalog metka.

7 P: Dobro. To ste na osnovu toga što Vam je tada rečeno.

8 O: Na osnovu toga, da.

9 P: Dobro. A Vi ste tada otišli u kasarnu JNA, kao sigurno mesto; je l'
10 tako?

11 O: Ne razumijem pitanje.

12 P: Otišli ste u kasarnu JNA, kao mesto koje bi trebalo da je bezbedno,
13 pretpostavljam.

14 O: Gospodin Abdić je... Gospodin Abdić je, dakle, pregovarao o tome gdje
15 će ići sa gospođom Plavšić, a ja sam bio neka vrsta čovjeka koji bi se uvalio u
16 tu... kao pratnja i mi smo se našli u kasarni gdje je, kažem, bježao taj narod
17 da se skloni.

18 P: Dobro. Da samo preciziramo i to. Maločas je pomenuto da je tamo bilo,
19 kako sam ja zabeležio - ako nisam pogrešno zabeležio - da je bilo oko 300 ljudi,
20 je l' tako, u kasarni? Tako ste rekli maločas.

21 O: Dan...b... Ne. Rekao sam maločas da je - može se provjeriti - da je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bilo nekoliko stotina ljudi. To je nemoguće odrediti tačan broj, ovaj, tim prije
2 ako se čovjek nađe u toj gomili i ne može je pregledati i sagledati. Tako da ne
3 znam, bilo je nekoliko stotina ljudi uspaničenih, onih koji su govorili sa
4 strahom, sa napetošću.

5 P: Da, to razumem. Samo sam hteo da ovo preciziramo da bi došli do nekih
6 činjenica. Vi kažete u tački 9 svoje izjave: "U kasarni se skrivalo otprilike
7 700 ili 800 ljudi."

8 O: Da.

9 P: "I oni su opkolili Fikreta Abdića i rekli: 'Mi nismo ubice, mi nismo
10 krivi ni za šta'" itd. To su bili muškarci, i žene, i mala deca, i bebe, i
11 starci...

12 O: Uglavnom... uglavnom žene, starije žene, nešto malo mladih, i djeca,
13 i možda pokoji stariji čovjek.

14 P: Jesu to uglavnom bili Muslimani? Je li tako?

15 O: Mislim da se radilo... nismo mogli da to odredimo ko je, ali mislim
16 da se radilo o miješanom stanovništvu tu.

17 P: Dobro. Je li izvesno da su ti ljudi došli u kasarnu JNA da se
18 sklone...

19 O: Naravno.

20 P: ...da nađu zaštitu? Je l' tako?

21 O: Naravno.

22 P: A jesu li našli zaštitu tamo? Jesu bili tamo zaštićeni?

23 O: Tamo su bili, a š... Ja ništa više od toga ne mogu reći niti znati,
24 ali tamo su tražili zaštitu.

25 P: Dobro. Ja Vas pitam da li su tamno bili zaštićeni, jer smo ovde čuli
26 objašnjenja da je JNA ugrožavala te ljude. Jeste Vi, na bilo koji način, mogli
27 da ustanovite tako nešto? Oni su otišli tamo jer su se tamo osećali sigurni i
28 potražili zaštitu.

29

30

1 O: Valjda zato...

2 P: Dobro...

3 O: Valjda zato... Ako mogu objasniti, valjda zato što je na Bijeljenu,
4 ovaj, napadao Arkan sa svojim jedinicama i uvodio red sa svojim jedinicama.
5 Valjda zato su tražili zaštitu od regularne vojske, jer to je 4. april.

6 P: Dobro. Vi ste gledali susret Arkana i Biljane Plavšić, i ovde smo
7 videli, objašnjavali ste na video snimku kako Plavšićka ljubi Arkana. I iz ove
8 tačke 11...

9 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da li je pred svjedokom kopija njegove
10 izjave? Gospodine Omeragić, ako želite da pratite, možete ukoliko je riječ o
11 konkretnom paragrafu. Paragraf 11.

12 Izvolite, gospodine Milošević.

13 G. MILOŠEVIĆ:

14 P: Imate u tom paragrafu da je Arkan pokazivao poštovanje prema njoj, da
15 su se poljubili, da mu je ona rekla "dete moje". Pa, ona je mnogo starija od
16 njega. To nije nešto neuobičajeno. Je l' tako, gospodine Omeragiću?

17 O: Da.

18 P: I onda kažete da je Plavšićka rekla da je Arkan spasao Bijeljenu od
19 onih zločina koje su Muslimani pripremali i nameravali izvršiti nad njima, jer
20 bili su pre toga blokirali Bijeljenu? Je l' Vam to poznato?

21 O: Da, ona je to izjavila.

22 P: Pa, da li je to ona izjavila iz ne znam kojih razloga ili zato što je
23 to bilo tačno? Ona je došla zajedno sa Abdićem.

24 O: Ja ne znam... ja ne znam, ovaj, šta se pripremalo, ali uopšte

25

26

27

28

29

30

1 pripreme dugo nisu trajalo, jer je odmah sutradan nakon nekih prvih čarki Arkan
2 ušao u Bijeljenu i počeli su... i počeo je zauzimati, dakle počeo je uvoditi
3 svoje ljude, svoj red...

4 P: Dobro, ali nesumnjivo, po ovome što kažete u tački 12 u svojoj
5 izjavi, Plavšićka je tada rekla da su oni spasili ljude od zločina.

6 O: Ne znam šta to znači "spasili od zločina"...

7 P: Pa evo, ja Vam...

8 O: ...ali te žrtve govore...

9 P: Ja ne znam, gospodine Omeragiću, pošto Vi svedočite na osnovu izjave,
10 a ne na osnovu glavnog ispitivanja. Ja to ne znam, pa Vas ja pitam u vezi s onim
11 što piše u Vašoj izjavi. Samo da Vam to razjasnim. Vi kažete - to je tačka 12
12 ili ako nemate obeleženo, na trećoj strani izjave, prethodni pasus - kažete:
13 "Ona je izjavila da je Arkan spasao Bijeljenu od onih zločina koje su Muslimani
14 pripremali i nameravali izvršiti nad njima. Izjavila je da je on spasao ljude od
15 zločina koje su Muslimani pripremali protiv Srba. Fikret Abdić nije reagirao."
16 To je Vaša izjava.

17 O: Da. I...

18 P: To znači... Recite, ako sam Vas prekinuo, šta ste hteli da...

19 O: Dakle, u tome i jeste stvar. Gospođa Plavšić izjavljuje da je Arkan
20 spasio ljude od zločina koje su Muslimani pripremali protiv Srba. U isto vrijeme
21 imamo 41 objavljenju žrtvu na radiju, i unutar tih žrtava, dakle, 38 ili 39
22 nesrba.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ja nemam... ja nemam taj podatak, ali samo da se usredsredimo na ovo.
2 Ona je to rekla zato što je cenila da je to tačno, a Vi još dodajete: "Fikret
3 Abdić nije reagovao", na osnovu čega bi se moglo zaključiti da je i on smatrao
4 da je to tačno, to što Vi kažete...

5 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. Ne možemo doći do takvog zaključka i
6 svjedok ne može odgovoriti zašto Fikret Abdić nije reagovao. Nastavite, molim.

7 OPTUŽENI: Ja samo konstatujem ovo što piše, gospodine May. A to je
8 svedok izjavio, tako bar piše u njegovoj izjavi.

9 G. MILOŠEVIĆ:

10 P: Pa, dobro, je li tačno da je novinaru *Politike* Biljana Plavšić rekla
11 da je Arkan uradio što je trebalo, da je doneo mir u Bijeljinu - tako piše u
12 ovoj tački 27 - sprečio zlodela itd?

13 O: Da, ja sam... ja sam to čuo.

14 P: Da. A Fikret Abdić, dakle lider Muslimana, i to - kao što je Vama
15 poznato - čovek koji je dobio najviše glasova na listi u Bosni i Hercegovini i
16 koji je po tom osnovu trebalo da bude predsednik Predsedništva, nije to dovodio
17 u pitanje. Je li to tako ili ne?

18 O: Gospodin Fikret Abdić štošta nije dovodio u pitanje. Radi se o
19 posebnoj ličnosti koju ja niti mogu, niti imam neke snage da objasnim. Ali kad
20 je trebalo da reagira, nije reagirao.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 A kad je trebalo da kaže bilo šta hrabrije, bilo šta otvorenije, nije se trudio
2 da to izgovori.

3 P: Dobro, gospodine Omeragiću, pretpostavljam da nećete da tvrdite da
4 Fikret Abdić bi mogao da ima bilo šta u svom stavu, u pristupu stvari što je
5 protiv interesa Muslimana.

6 O: Pa, nisam baš... nisam baš siguran da je gospodin Abdić spreman...
7 nespreman bilo šta uraditi protiv interesa Muslimana. Mislim da je to duga priča
8 i bojim se da bi nas odvela u neki ćorsokak, u nepotrebnu raspravu.

9 P: On je bio član Predsedništva u ime Muslimana. Kao što se sećate, bila
10 su, kako je deklarirano, dva Muslimana, dva Hrvata, dva Srbina i jedan
11 Jugosloven u Predsedništvu Bosne i Hercegovine. Ta dva Muslimana su bili
12 Izetbegović i Abdić, odnosno Abdić i Izetbegović, jer je Abdić dobio više
13 glasova od Izetbegovića; je l' tako?

14 O: Da.

15 P: I sad mi recite, molim Vas, Vi ste napisali u svojoj izjavi - to Vam
16 je u tački 15 - "U jednoj fazi tog posjeta, prišao sam jednom od pripadnika
17 Teritorijalne odbrane, a on nije znao ko sam ja, pa sam ga pitao: 'Jeste li
18 sasjekli one balije?' On je mislio da sam ja jedan od njegovih ljudi, pa je
19 rekao nešto u smislu: 'Da, mnogo smo ih poubijali.'"

20 To ovde kažete Vi.

21 O: Da.

22 P: Je l' se to stvarno desilo?

23 O: Pa, imate... imate spisak žrtava.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ne. Ne govorim ja o spisku žrtava. Možda sam ja nepažljivo pročitô
2 ovaj Vaš članak. Gde ste Vi to napisali u Vašem članku? Da li biste hteli...
3 O: U anterfileu.
4 P: ...da mi skrenete pažnju pošto ne mogu nikako da nađem?
5 O: U anterfileu teksta se nalazi. To je poseban, izdvojen dio, sivkasti.
6 P: Ovo "Žrtve"?
7 O: Da.
8 P: Nisam... nisam siguran da govorimo o istoj stvari. Ja Vas pitam gde
9 se u tekstu... ne mogu da nađem ovaj događaj gde kažete: "Jeste li sasekli one
10 balije?", a on na to odgovara, mislim, Vi ga pitate kao neka vrsta provokacije,
11 je l', pošto ste Vi Musliman, pa pitate tog Srbina: "Jeste li sasekli one
12 balije?", a on Vam kaže: "Da," nešto u smislu, kako Vi kažete. Nisam to mogao da
13 nađem u Vašem tekstu.
14 O: Da.
15 P: /?Je l' / ima to u Vašem tekstu?
16 O: Ne, u tekstu nema.
17 P: Kako takvu jednu kardinalnu stvar, koju ovde kažete u izjavi, niste
18 napisali u tekstu. Vi ste napisali tekst "Krvavi bijeljinski Bajram" i sve ovo
19 što ovde piše. Kako tako jednu kardinalnu stvar, da Vi pitate nekog tamo: "Jeste
20 sasekli balije?", a on kaže: "Mnogo smo ih pobili," kako to niste napisali, nego
21 sad 2001. godine to stavljate u izjavu? Jeste Vi izmislili taj događaj,
22 gospodine Omeragiću...
23 O: Čekam...
24 P: ...taj razgovor?
25 O: Čekam da završi, ovaj...
26
27
28
29
30

1 Ja nisam ni deseti dio, dakle, od svih tih događanja stavio u svoj tekst o onome
2 što se dogodilo u Bijeljini zato što je novinski tekst premali za objavljivanje
3 svega toga. Ja bih Vam mogao pričati danima o tom što sam doživio, ali...

4 P: Što se toga tiče, što se tiče kvantitativne... kako bih rekao,
5 kvantitativnog pristupa, Vaša ova izjava je otprilike koliki i ovaj novinski
6 tekst. Nisam brojao reči, naravno, ali ne verujem da ima više reči u izjavi,
7 nego u novinskom tekstu. Kako jednu tako kardinalnu stvar koju ste ovde napisali
8 u izjavi, kako Vi razgovarate sa nekim vojnikom, pitate ga: "Jeste sasekli
9 balije?", a on kaže: "Mnogo", niste napisali u Vašoj izjavi... niste napisali u
10 Vašem tekstu?

11 O: Mislim da izjava ima bar četiri puta više teksta, nego taj novinski
12 tekst.

13 P: Dakle, ovo ste smatrali nebitnim, pa zato to Vam nije ušlo u novinski
14 tekst? Takav jedan razgovor.

15 O: Da. Možda i zato što nema imena i dokaza oko toga.

16 P: A dobro, recite mi, molim Vas, Vi kažete da je bio i jedan novinar
17 Golubović, novinar TV Sarajeva Velimir Golubović, prema kome su bili grubi,
18 gurali ga niz stepenice. Je l' tačno da je Golubović bio zet generala Kukanjca,
19 komandanta armijske oblasti?

20 O: Da. Gospodin Golubović, novinar RTV Sarajevo, bio je zet Kukanjca.

21 P: I oni su bili grubi prema njemu?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da, Arkanov čovjek.
- 2 P: Dakle, bili su grubi prema...
- 3 O: I još...
- 4 P: ...nekome ko je blizak generalu JNA; je l' tako?
- 5 O: Mogu Vam sve opisati, gospodine Miloševiću. Mogu Vam reći da je u
6 trenutku kada je ovaj kolega Golubović rekao da je on novinar RTV Sarajevo, da
7 je arkanovac u crnoj uniformi rekao dvojici svojih pratilaca u zelenim
8 uniformama Teritorijalne odbrane: "Vodite ga!" i da je u tom trenutku ovaj
9 zamolio: "Pa nećete me valjda ubiti?" ili "Nemojte me ubiti, molim vas." A tada
10 je... Kako vidite, i on je, dakle, imao nekih pretpostavki. I u tom trenutku je
11 vozač Biljane Plavšić pritrčao i tom arkanovcu šapnuo nešto na uho, a ja sam čuo
12 da se spominje Kukanjac, ovaj. Ali ovome to nije bilo dovoljno i ovaj arkanovac
13 je rekao: "Još gore, još teže. Vodi ga!" Dakle...
- 14 P: Dakle, oni su bili - iz ovoga što Vi kažete - u nekom sukobu s
15 vojskom.
- 16 O: Pa, to je potvrđeno... to je potvrđeno u onim molbama Arkanu da se
17 grad prepusti JNA, kada je on to oštro odbio.
- 18 P: /?Je l' / vojska nastojala da ne ulazi u sukob, već da kontroliše grad
19 i da zaštititi ljude?
- 20 O: Mislim da se tu JNA ništa nije pitala, da je tu glavnu riječ vodio
21 Arkan.
- 22 P: Na osnovu čega Vi tvrdite kako je general - ne znam sad već o kome se
23 radi - Prašćević ili Janković podneo... podnosio Arkanu raport?
24
25
26
27
28
29
30

1 Jeste Vi čuli neki raport? Jeste čuli Vi da je on podneo neki raport Arkanu?

2 O: Ja sam ga vidio kako prilazi, pravi neka četiri koraka. Ima na snimku
3 sve to.

4 P: Video sam i ja na snimku samo da čovek u uniformi pozdravlja onako
5 kako pozdravljaju ljudi u uniformi. Znači, prinese ruku kapi. Oni tako
6 pozdravljaju i ljude na ulici. To sam video mnogo puta još i kao đak, i kao
7 student, i kao građanin. Kad neko nekog sreće i pozdravi, to nije nikakvo
8 predavanje raporta, to je samo pozdrav. Jeste Vi čuli da je predao neki raport?

9 O: Da. Stao je mirno...

10 P: Gde to ima na snimku da stao mirno? I šta je onda rekao?

11 O: Pa, ima na snimku.

12 P: Da je stao mirno?

13 O: Da.

14 P: Pred Arkanom? General Praščević, je l'?

15 O: Da.

16 P: I šta je, predô mu raport?

17 O: I pozdravio ga je, al' Vi ne vidite na... mislim da ne vidite, ovaj,
18 Arkana...

19 P: Ne vidim.

20 O: ...na tom snimku.

21 P: Ne. Posle se vidi Arkan kad se rukuju.

22 O: Da, kasnije kad se rukuju, ali Arkan stoji ležerno i mirno i tek kada
23 ga je ovaj pozdravio, general Praščević...

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: To što nema na snimku, to ste Vi videli?
- 2 O: Pa nije sve moglo biti snimljeno, gospodine Miloševiću.
- 3 P: Dobro, pa ako su se pozdravili, je li to znači da je general predao
4 njemu raport?
- 5 O: Mislim da je to... meni je to izgledalo kao raport.
- 6 P: Vama je izgledalo. Pa, jeste Vi služili vojsku?
- 7 O: Jesam.
- 8 P: Znaete kako... I ja sam služio vojsku, pa kad se predaje raport, onda
9 se valjda nešto saopšti, nešto se kaže, nešto se raportira, a ovo su se sreli i
10 pozdravili.
- 11 O: Ne mislim da je tako bilo, dakle i dalje ostajem pri tome. Arkan je
12 stajao ležerno, mirno i čekao, a... a vidite, dobro pogledajte, Praščević pravi
13 četiri koraka, staje mirno, pozdravlja i onda nastavlja dalje.
- 14 P: Praščević dolazi na to mesto...
- 15 O: Da.
- 16 P: ...na kome ovi već stoje. Prema tome, on kad dolazi, mora da
17 korača...
- 18 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ne. Iscrpili smo tu temu. Molim vas,
19 idite dalje, pređite na neku drugu temu.
- 20 OPTUŽENI: /prevod engleskog transkripta: "Mislim da ćemo morati. Da,
21 slažem se/ da smo iscrpeli.
- 22 G. MILOŠEVIĆ:
- 23 P: Kažite, molim Vas... Ne mogu da se sad setim o kom Predragu govorite.
24
25
26
27
28
29
30

1 Opisujete da su i Vas dvojica Arkanovih vojnika uhvatila pod mišku i hteli da
2 Vas vode - to Vam je u tački 20 - pa se tome usprotivio Predrag, pa je došlo do
3 svađe i... To imate u tački 20.

4 Dakle, Vas nisu uhapsili; je l' tako?

5 O: Ovako je to izgledalo dakle. Ja...

6 P: Čekajte. Moje pitanje: Vas nisu uhapsili; je li tačno?

7 O: Nisu me uhapsili.

8 P: Ali imali su nameru, pa su odustali; je l' tako?

9 O: Pa, pokazivali su to. Pokazivali su to kad su me hvatali za ruke i
10 pokušavali da me odvedu, premda im je rečeno da sam nekakav, ovaj, pratilac
11 Fikreta Abdića.

12 P: Dobro i niko Vas onda nije dirô; je l' tako?

13 O: Pa, tada su... upravo tada su, ovaj, htjeli da me odvedu. Međutim,
14 taj mladić me je spasio, taj Peđa. I tada mi je stavljao ovaj na glavu i govorio
15 da će me ubiti, ovaj u crnoj uniformi Arkanovoj, dok se prepirao sa njim i rekao
16 je: "Nemoj da ga ovdje pred tobom ubijem." I tad mi je stavio, ovaj, od te
17 kratke cijevi puške, kratka je bila cijev, mislim, ili neki duži pištolj, ja se
18 ne sjećam apsolutno toga. Možda i ne postoji tako nešto kao... Mislim da je
19 ručna izrada. Onda je tu cijev stavio meni na glavu, ja sam dobro osjetio to na,
20 ovaj, sljepoočnici tu, da... da, ovaj, drži i da prijeti u tom trenutku
21 govoreći... svađajući se praktično sa ovim, ovaj, momkom...

22 P: I onda se posle toga ništa nije desilo?

23 O: Poslije toga je izašao. Otvorila su se vrata jer smo pravili buku
24 veliku u hodniku, jer mi Arkan nije dozvolio da uđem tamo na taj sastanak koji
25 je bio. I otvorila su se vrata i na vratima se pojavio Arkan. Mogu i opisati da
26 je samo podigao prst ovako i... dvojici ljudi koja su me, ovaj, u tom trenutku

27

28

29

30

1 dok je... Dakle, otvaraju se vrata, odmiče se sve, svi stoje. Ta dva čovjeka u
2 zelenoj uniformi koji slušaju toga arkanovca su me ispod ruka uhvatili, i Arkan
3 je samo pokazao ovako prstima, i oni su odjedanput nestali, sletili su niz
4 stepenište. Možda se sakrili, možda otišli; uglavnom, oni su nestali. Ovaj, prvo
5 je pitao Arkan, ovaj, kad je otvorio vrata: "Kakva je to buka ovdje?" Oni su svi
6 stajali opušteni, ovaj, i u tom trenutku, on je samo podigao prst i nestalo je
7 sve, mislim, kao... Nećete mi vjerovati, ja sam prišao tom Peđi...

8 P: Dobro. Samo da potvrdimo.

9 O: ...i zahvalio mu se.

10 P: Razumem. Dakle, nisu Vas uhapsili. To je incident koji se desio i
11 Vama se nije dogodilo ništa.

12 O: Hvala Bogu, nije ništa.

13 P: Pomenuli ste i u ovom kratkom... ne znam da li je to u sažetku ili
14 ste Vi to rekli da ste videli ljude u starim uniformama JNA; je l' tako?

15 O: Da.

16 P: Pa, ti ljudi koji su bili u starim uniformama JNA nisu bili
17 pripadnici JNA; je l' tako? To su bili lokalni teritorijalci ili...

18 O: Da.

19 P: Da li biste mogli da mi kažete je li tačno da je tada u Bijeljini
20 Abdić govorio, i u kojim... Vi ste pratili celu tu posetu. Je li on govorio tada
21 u Bijeljini?

22 O: Tamo gdje je gospodin Abdić govorio, ja nisam, dakle, bio prisutan.
23 To je bio taj sastanak zbog kojeg sam bio... ovaj, koji je trajao nekih možda 35
24 minuta, ne više. Ovaj, ja nisam tamo imao pristupa jer me je Arkan vratio sa
25 vrat... Kad sam trebao da uđem, on je stajao na vratima i odlučivao o tome ko će
26 ući, ko neće. I samo je mene odbacio i ovoga Golubovića sa njegovom ekipom. Ja
27 mislim čak da je neko od tog... od tih kamermana bez kamere ušao tamo, da ga je
28 pustio, a Golubovića nije.

29

30

1 P: Dobro, Golubovića... sad mi nije predmet Golubović. Vi u tač... ovaj,
2 tačka 24... da. Kažete: "Rečeno mi je da su emitirali Abdićev govor i da je
3 trajao pet do šest minuta. Tako su mi rekli, ja nisam čuo da je emitovano."

4 O: Da.

5 P: Pa je l' emitovan...

6 O: Da.

7 P: Je l' emitovan Abdićev govor...

8 O: Ne.

9 P: ...na radiju?

10 O: Ne, gospodine Miloševiću, nije emitovan govor.

11 P: Samo da se... da se razumemo. Ja sam ovde iz ovog... iz ove tačke 24
12 shvatio da Vi tvrdite da nisu emitovali telefonske razgovore koje je Abdić vodio
13 sa ljudima koji su na otvorenom telefonu ga pozivali u studio. Je l' tako? Ti
14 razgovori nisu emitovani.

15 O: Ja sam od jednog od mladića koji su bili na ulazu čuvari u uniformi
16 uzeo radio tranzistorčić kojeg sam vidio kad smo ulazili. I donio sam taj
17 tranzistorčić i stavio ga, ovaj, do vozača gospodina Abdića. I tražio sam tu
18 muziku koja se čula iz studija da bi čuo šta gospodin Abdić priča sa, ovaj,
19 sagovornicima svojim, kojima je najavljeno da se mogu obratiti na broj telefona.
20 Ja sam našao tu muziku i potražio, dakle, tražio dalje da nije ista muzika; u
21 isto vrijeme nije mogla biti. Međutim, ništa nisam čuo. Nisam čuo gospodina
22 Abdića dok je razgovarao na telefon da se to pušta u eter.

23 P: Dobro. Dobro, ali zar sama činjenica da su slušaoci obavešteni da je
24 Abdić u studiju ne potvrđuje da je on govorio?

25 O: Znam.

26 P: Druga je stvar da li su puštali direktno razgovor sa građanima na
27 otvorenoj liniji, ali ako su građani zvali u studio, valjda su čuli Abdića da
28 govori, pa su onda zvali u studio da... da mu postave pitanja.

29 O: Pa, mogao je zvati onda gospodin Abdić sa javne govornice, nije
30 trebao da bude u radiju.

- 1 P: Pa kako bi oni zvali da ga zovu u radio ako nije govorio u radiju?
- 2 O: Da, ali on je bio samo tamo. Vidite, nije se uopšte čuo, javnost ga
3 nije čula. Dakle, ti razgovori, te žalbe ili, ne znam, molbe ili...
- 4 P: Dobro.
- 5 O: ...preklinjanja nisu se čuli uopšte na radiju, dakle nisu ga pustili,
6 to je jednostavno.
- 7 P: Dobro. Je l' Vi kažete Abdić nije govorio, dakle, u Bijeljini?
- 8 O: Ne javno.
- 9 P: Dobro. Znači, nije emitovano ništa od onoga što je Abdić govorio u
10 Bijeljini. Je l' to tvrdite?
- 11 O: Da, što sam ja čuo. Jer ja sam tada imao taj tranzistor. Možda su i
12 nešto pustili, ali dok sam ja slušao to, a mislim da sam slušao nekih pola sata,
13 nije ga bilo.
- 14 P: Dobro, ali Vama su rekli da je govorio pet-šest minuta na radiju i da
15 je to emitovano. To su Vama rekli. To ste isto čuli; je l' tako?
- 16 O: Nije uopšte govorio na radiju.
- 17 P: Vi kažete: "Rečeno mi je da su emitirali Abdićev govor i da je trajao
18 pet do šest minuta." Evo, čitam Vam celu tu rečenicu, od velikog slova do tačke:
19 "Rečeno mi je da su emitirali Abdićev govor i da je trajao pet do šest minuta."
20 To Vam je u tački 24.
- 21 O: To je možda kao druga varijanta eventualno...
- 22 P: Kažete: "Tako su mi rekli, ali ja nisam čuo." To je tačno da Vi
23 kažete da Vi niste čuli, ali ima ovo: "Rečeno mi je da su emitirali Abdićev
24 govor i da je trajao pet-šest minuta."
- 25 O: Da. Možda mi je to neko i rekao, da ostavljam prostor eventualno, jer
26 sam pola sata... nekih dvadesetak i pet minuta, pola sata, kol'ko se sjećam,
27
28
29
30

1 slušao, vidio gospodina Abdića u studiju. Ja sam... ja sam bio prekoputa njega.
2 Tu je staklo, tu je... Ja sam jednostavno gledao u njega dok on razgovara na
3 telefon sa građanima koji ga zovu, ali ja sam, ovaj, u isto vrijeme čuo muziku
4 koja mu je trebala biti pratnja ili podloga, kako kažu na radiju, za ono što on
5 razgovara tamo, dakle, u pauzama nekim dok se ne nazove, dok ovo... Samo sam čuo
6 tu muziku, nisam čuo glas gospodina Abdića.

7 P: Dobro, razumem, ali Vi ste...

8 O: I nisam bio siguran da... da li su mu uopšte, ikako dali prostora i
9 da... da govori.

10 P: Dobro, pošto ste Vi bili sa Abdićem sve vreme, ispada da on nije
11 video ono što Vi tvrdite da ste videli. Šta je on rekao kao svoj stav, primedbu
12 ili osudu nečega što se desilo, ako je to bilo ovako kako Vi to predstavljate?

13 O: Apsolutno ništa. Gospodin Abdić je čak imao i neku vrstu prepirke
14 samnom kad smo se vraćali. Ja sam i pitao gospodina Abdića: "Šta ćete reći?" On
15 je samo odmahivao rukom i onda je tu nastala prepirka. Ja sam, inače, za kratko
16 vrijeme druženja sa gospodinom Abdićem, shvatio samo jednu stvar, da on ili se
17 trudi da bude bezličan ili... ili je to dio njegove prirode, karaktera dakle, da
18 ne reagira ni kad treba, ni kad ne treba, da jednostavno bude neka vrsta čovjeka
19 koji hoda i traži mir i priča o tome kako je on mirovni posrednik, a da u isto
20 vrijeme ništa ne kaže pred javnošću.

21 P: Dobro, je l' to...

22 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, moram Vas
23 prekinuti; imate još tri minute na raspolaganju.

24 OPTUŽENI: Kako brzo proleti vreme, gospodine May. Ja nisam uspeo da
25 steknem Vašu naviku da gledam stalno na sat.

26 G. MILOŠEVIĆ:

27 P: A dobro, gospodine Omeroviću /?Omeragiću/, recite mi zašto Vi u Vašem
28
29
30

1 tekstu nigde ne pominjete tu pasivnost Abdića, što je veoma čudno? On je član
2 Predsedništva, došao je tu, ne reaguje na nešto što Vi tvrdite da je bilo tako
3 kako Vi tvrdite. Zašto Vi takav stav koji je takođe jedna kardinalna stvar,
4 zašto ni o tome ništa niste napisali, ako je to bilo tako kako Vi tvrdite da je
5 bilo?

6 O: Recimo da sam to smatrao kao njegovom strategijom, u koju se nisam
7 želio miješati, u navodnom traženju mira sa gospođom Plavšić. Jer to nije prvi
8 put. Ovaj put sam išao sa njima jer se nije moglo proći, a inače u drugim
9 prilikama sam bio, od Bosanskog Broda, Dervente i do drugih mjesta gdje su oni
10 pokušavali... mislim, pokušavali samo da razgovaraju o miru i da budu neki
11 posrednici. Dakle, vjerovao sam da je u pitanju neka njegova strategija u koju
12 se nisam želio miješati jer sam običan novinar.

13 P: Dobro. Vi objašnjavate sastanak u kasarni JNA u Tuzli gde je
14 Plavšićka ponovo izjavila da je Arkan spasao Bijeljenu od zločina nad Srbima, a
15 da ste Vi reagovali, otprilike: "Kako možete reći tako nešto? Videli ste kakva
16 je tamo situacija."

17 O: Jesam.

18 P: Je l' tako?

19 O: Jesam, reagirao sam.

20 P: "Videli ste bolnice, videli ste Muslimane koji su pobjegli i sklonili
21 se u kasarnu."

22 O: Da.

23 P: A Plavšićka je rekla: "Ne. Ubijeno je više Srba." Je l' tako?

24 O: Da.

25 P: I šta ste Vi konačno utvrdili? Ovako kako ste napisali u anterfileu;
26 je l' tako?

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: A kako ste Vi saznali to... to što ste ovako ovde napisali? Vi
3 ustvari na neki način kažete da ste tada informisali njih u Tuzli da su izvršeni
4 zločini nad Muslimanima u Bijeljini. A recite mi, jeste im objasnili na koji
5 način ste Vi to saznali da bi Vam oni poverovali?

6 O: Oprostite. Nisam razumio pitanje. Ko mi treba povjerovati?

7 P: Pa, Vi ste, kažete, istupili s tim na tom sastanku u Tuzli, da je
8 bilo zločina nad Muslimanima u Bijeljini, kad je ova Plavšićka rekla: "Ne.
9 Ubijeno je više Srba.". Jeste li Vi tada njih informisali o... o tome šta ste Vi
10 saznali?

11 O: Nisam ja ništa, ovaj, gospođu Plavšić informisô, niti gospodina
12 Abdića jer, ovaj, nisam u toj poziciji da ih informišem. Ja sam bio čovjek koji
13 je gledao svojim očima i ponešto, od svega toga što je vidio, zaključivao.
14 Kasnije se to ispostavilo tačnim kada je pokojni novinar Vlado Mrkić donio
15 spisak žrtava.

16 P: Ali dobro, molim Vas, ovo što sam Vas malopre pitao o celom tom
17 sastanku sa JNA u Tuzli i o tome šta je rekla Plavšićka, šta ste Vi rekli, kako
18 ste Vi reagovali, cela ta priča koja stoji u tački 29 Vaše izjave, Vi ništa od
19 toga niste napisali u Vašem tekstu.

20 O: Tačno je da nisam napisao u svom tekstu ništa oko toga. Ali ja Vam
21 opet govorim da bi deset tekstova bilo dovoljno da se napiše sve.

22 P: Pa, čekajte, ali Vi...

23 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ovo mora biti Vaše posljednje pitanje.

24 OPTUŽENI: Dobro ako je poslednje pitanje.

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOŠEVIĆ:

2 P: Kažete da ste bili u Bosanskom Brodu, da ga je držao HVO i da je grad
3 već bio razoren. To govorite u tački 32. Ko je razorio Bosanski Brod?

4 O: Dakle, gospodine Miloševiću, ono što ja znam, to je da je u Liješću,
5 negdje na sjeveroistoku opštine Bosanski Brod, oformljena teritorija sa kao
6 čisto srpskim stanovništvom. Srpski Bosanski Brod... Srpski Brod, tako se zvao,
7 ovaj. I tu je, kol'ko znam, bio glavni čovjek Mile Radovanović, tamošnji
8 taksista iz Broda...

9 P: Čekajte, samo da Vas... da Vas pitam. Ja Vas pitam za pretposlednju
10 tačku Vaše izjave. Vi kažete ovako: "Nekih dva, tri ili četiri dana nakon toga,
11 Abdić i Franjo Boras..." Franjo Boras je Hrvat; je l' tako?

12 O: Da.

13 P: "...posjetili su Bosanski Brod. Ja sam stigao tamo u isto vrijeme.
14 Mogao sam otići tamo sâm. Boras i Abdić su zajedno ušli u opštinsku zgradu, a
15 grad je bio pod kontrolom HVO-a. Grad je već bio razoren i oštećen." Znači, Vi
16 ste došli u Bosanski Brod, on je pod kontrolom hrvatskih snaga i već je bio
17 razoren i oštećen. Ko je razorio i oštetiio Bosanski Brod?

18 O: Pa, granatiranje dok sam je bio tamo bilo je iz Liješća, iz tog
19 srpskog dijela koji je bio, a vjerovatno su ovi uzvraćali, kol'ko sam mogao da
20 vidim, ovaj, i tamo bacali svoje artiljerijsko to, ovaj...

21 P: Dobro. Dobro...

22 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Kay.

23 G. KAY: [simultani prevod] Da, ja imam pitanja za ovog svjedoka.

24 Ispituje g. Kay:

25 [Amicus curiae ispituje putem prevodioca]

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, koliko puta su se Arkan i Biljana Plavšić poljubili tom
2 prilikom u Bijeljini?

3 O: Mislim tri puta, kol'ko sam vidio na snimku i kol'ko se sjećam.

4 P: Da pogledamo sada Vaš članak. To je dokazni predmet 564. Idemo redom
5 kroz članak. Dakle, Vi na početku općenito opisujete posjetu Bijeljini, utiske
6 koje ste tamo stekli. Zatim opisujete kako Fikret Abdić ide u kasarnu, zatim
7 kako su ga pozvali u općinu gdje ga čeka gospođa Plavšić i tamo će se sastati sa
8 Arkanom. Zatim opisujete kako je Abdić otišao u općinu i nakon sastanka
9 opisujete kako ste išli okolo i razgovarali sa ljudima.

10 To je treća strana. Zatim opisujete bolnicu. I na četvrtoj strani,
11 govorim o engleskoj verziji dokumenta, opisujete kako ste otišli na Radio
12 Bijeljину gdje je Fikret Abdić trebao razgovarati s muslimanskim slušaocima.

13 I na zadnjoj strani opisujete Biljanu Plavšić, generala Praščevića i
14 generala Jankovića i Arkana u parku. I na kraju govorite o tome kako je gospođa
15 Plavšić dala intervju za *Ekspres politiku* /?Politika ekspres/ i kako je
16 poljubila Arkana na odlasku. Koji smo poljubac vidjeli na snimku sada u sudnici?
17 Da li je to bio poljubac na dolasku, poljubac odobravanja, ili je to bio
18 oproštajni poljubac Arkanu?

19 O: Vidjeli smo, dakle, prilikom dolaska i prvog susreta.

20 P: U ovom članku niste uopće spomenuli poljubac po dolasku. Spomenuli
21 ste samo poljubac na odlasku.

22 O: Da.

23 P: Da li je bilo poljupca na dolasku?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: Zašto ga niste spomenuli u Vašem članku?
- 3 O: Mislim da je u pitanju klasičan zaborav samo, ništa drugo. Ali ja sam
4 bio tu. Vidjeli ste na snimku da sam bio tu. Ja sam to i vidio.
- 5 P: U Vašem članku opisujete vojsku u kojoj kaplar ima više ovlasti od
6 dva generala...
- 7 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Čekajte. To su ipak argumenti.
- 8 G. KAY: [simultani prevod] Radi se o tome kakva je bila tada situacija u
9 Bijeljini, ne o argumentima. U članku se očito govori o situaciji u kojoj su se
10 ljudi sklonili u kasarnu. To je moja poanta.
- 11 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu.
- 12 G. KAY: [simultani prevod]
- 13 P: Kad ste otišli u kasarnu, tamo ste vidjeli ljude koji su tamo
14 potražili utočište, zar ne?
- 15 O: Da.
- 16 P: Vi, znači, opisujete situaciju u Bijeljini u kojoj je Arkan imao
17 kontrolu nad tim gradom.
- 18 O: Da.
- 19 P: Da li je od njega zatraženo da napusti grad?
- 20 O: Tačnije rečeno, da prepusti grad JNA, J-N-A.
- 21 P: Znači, rečeno mu je da ode.
- 22 O: Da.
- 23 P: A na osnovu onoga što ste Vi vidjeli, s njim su bile njegove snage i
24 imao je kontrolu nad gradom.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 O: Da.

2 P: U tom trenutku u Bijeljini je vlast imao Arkan?

3 O: Da.

4 G. KAY: [simultani prevod] Hvala. Nemam više pitanja.

5 G. AGHA: [simultani prevod] Dozvolite mi da postavim svjedoku još
6 nekoliko pitanja.

7 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Izvolite.

8 Dodatno ispituje g. Agha:
9 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

10 P: Dakle, upravo smo utvrdili da je, prema Vašem iskazu, Arkan imao
11 kontrolu nad gradom, i Vi ste tamo otišli da vidite što se dešava u Bijeljini i
12 tamo ste vidjeli jednog generala na visokom položaju, Praščevića iz Druge vojne
13 oblasti. Da li je on u Bijeljiniu došao sa tenkovima i artiljerijom kako bi iz
14 grada protjerao Arkana koji je napao grad?

15 O: Ne. Stigli su običnim automobilima.

16 P: Ustvari... Vi ste ustvari vidjeli zamjenika generala na čelu Druge
17 vojne oblasti JNA... narodne armije kako je pozdravio čovjeka koji je upravo
18 napao Bijeljiniu i druge jugoslavenske građane, zar ne?

19 G. KAY: [simultani prevod] Mislim da je na svjedoku da kaže što je
20 vidio, a ne da nam advokat optužbe to objašnjava.

21 G. AGHA: [simultani prevod] Ispričavam se uvaženom kolegi.

22 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Nema potrebe da se njemu ispričavate ili
23 zapravo bilo kome. Izvolite nastaviti.

24 G. AGHA: [simultani prevod]

25 P: Molim vas, dakle, gospodine, da odgovorite na pitanje.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Ali možda biste ipak mogli malo
2 preformulirati to pitanje.

3 G. AGHA: [simultani prevod]

4 P: Gospodine, general iz Druge vojne oblasti nije krenuo u borbu protiv
5 Arkana, zar ne? Kako ga je on dočekaao u Bijeljini?

6 O: Pa, kol'ko se može vidjeti i na onom snimku, general Praščević i taj
7 je došao gotovo kao neko, ovaj, neki neutralni čovjek, neutralni pregovarač,
8 neko ko je, tako eto, sporedna pojava u gradu u kome apsolutno vlada sâm Željko
9 Ražnjatović Arkan.

10 P: I zatim je otišao?

11 O: Da. Vratili su se zajedno sa... u trećem tom autu, u ovome u kome se
12 vidi da dolazimo, vratili smo se zajedno u Sarajevo, i general Praščević, i
13 Fikret Abdić, i gospođa Plavšić.

14 P: I moje konačno pitanje je sljedeće. Optuženi i moj uvaženi kolega
15 *amicus* mnogo su govorili o tome što ste Vi rekli istražiteljima, a što ste pak
16 uvrstili u svoj novinski članak. I čini se da je iznesena sugestija da u Vašoj
17 izjavi ima puno stvari koje niste spomenuli u izjavi, a spomenuli ste ih u Vašem
18 članku, a koje su važne. No, ukoliko skrenem Vašu pažnju na Vaš članak, čini mi
19 se da ste u članku spomenuli mnoge važne stvari, naprimjer, masakr stanovništva,
20 čišćenje koje je obavio Arkan. I, dakle, to su također sve stvari koje nisu u
21 Vašoj izjavi, a mogu se smatrati važnima. Zar ne?

22 O: Da.

23 P: Znači, moglo bi se reći da ste Vi vidjeli mnogo važnih stvari,
24
25
26
27
28
29
30

1 toliko mnogo da sve nisu mogle biti spomenute u jednom kratkom novinskom članku.

2 O: Da. I ako mogu da objasnim...

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Agha, ako sam ikad čuo neko
4 sugestivno pitanje, onda je to bilo upravo sada. Vi ste upravo sugerirali
5 odgovor svjedoku. Dozvolite svjedoku da sâm odgovori.

6 Izvolite, gospodine Omeraga... Omeragiću, Vaša bi trebala biti zadnja.

7 SVEDOK: Ja kad govorim o ovim stvarima, dakle, i sve što sam govorio za
8 gospodina Miloševića i, ovaj, Vama, ja sam u jednom trenutku kad sam došao iz
9 Bijeljine bio u očajnoj poziciji. Mislim da sam bio očajan i zbog stanja i zbog
10 svega što sam vidio, a onda i zbog toga što sam se plašio da će sve to što sam
11 vidio u Bijeljini biti preseljeno na još gori način u druge krajeve Bosne i
12 Hercegovine, dakle moje domovine. I tada sam vjerovatno bio čovjek koji je bio,
13 ovaj, tako izgubljen da je zaboravljao ono što danas izgleda Vama kao ključna
14 stvar, a u čemu se vidi da sam i bio prisutan u trenutku onog "poljupca smrti",
15 o kome se govori svo vrijeme, između gospođe Plavšić i Arkana. Eto vidite, ja to
16 nisam stavio, a danas je to, ovaj, danas to izaziva izuzetnu pažnju. Dakle, ja
17 sam se vratio iz Bijeljine kao čovjek koga je čekao... moram Vam reći, ovaj, već
18 prve granate su počele padati taj dan kad sam ja došao u Sarajevo i kad sam
19 trebao da pišem, dakle šestoga, ovaj tekst, kako je ustvrdio gospodin Milošević.
20 Već prve granate su počele da padaju i prvi mrtvi ljudi su bili. Tako da je ta
21 vrsta izgubljenosti i dovela do situacije da ja neke stvari, koje su izuzetno
22 bile bitne, oko ove moje posjete i pisanja o Bijeljini, budu izostavljene iz
23 samog novinarskog teksta upravo zbog toga što je... što se sve to podudarilo i
24 počelo... i što je počela napokon tragedija koju... koju... u kojoj sam bio i
25 sâm tri i po godine.

26 G. AGHA: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

27 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine Omeragiću, time je Vaše
28 svjedočenje završeno. Hvala Vam što ste došli svjedočiti na Međunarodni sud.

29

30

1 Sada možete ići.

2 A mi ćemo napraviti pauzu od 20 minuta.

3 [Svedok se povlači]

4 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

5 ... Početak pauze u 12.29h

6 ... Sednica nastavljena u 12.52h

7 [Svedok je ušao u sudnicu]

8 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

9 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da. Molim da svjedok dâ svečanu izjavu.

10 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa

11 osim istine.

12 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Hvala lijepo. Izvolite sjesti.

13 SVEDOK: SVEDOK B-1453

14 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospođo Pack, koliko sam shvatio, Vi ćete

15 pokušati da završite s ovim svjedokom danas. Očigledno to bi bilo poželjno. Mi

16 možemo da radimo do približno 2.00 sata, ali pošto optuženi treba da ima na

17 raspolaganju sat vremena, mislim da je najbolji način da to uradimo tako da Vi

18 iskoristite svoje vrijeme tako da biste pokušali da završite s ovim svjedokom

19 tako što ćemo mi pročitati sami njegov sažetak.

20 GĐA PACK: [simultani prevod] Ja sam Vam zahvalna, časni Sude. Neću

21 čitati sažetak u ovom slučaju, ali želim da ukažem na dvije izjave ovog

22 svjedoka, Svjedoka 1453, i takođe dva dokazna predmeta po tabulatorima 3, 4 i 5,

23 koji se uvode po pravilu 89(F). I ja ću zamoliti svjedoka da se pozabavimo ovim

24 dokumentima, a takođe da se ostali dokumenti uvedu po pravilu 92bis.

25 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Dakle, sve formalnosti su odobrene u

26 skladu sa pravilom 92bis?

27

28

29

30

1 O: Jesam.

2 P: Pod uslovom da se unesu dvije ispravke o kojima ćemo govoriti, da li
3 se može reći da je sadržaj ove izjave istinit po Vašem najboljem saznanju i
4 sjećanju?

5 O: Jest, istinit je.

6 GĐA PAČ: [simultani prevod] Molim da se svjedoku pokaže verzija na
7 B/H/S-u. Ona je odmah iza verzije na engleskom, pod istim tabulatorom 2.

8 P: Molim Vas, pogledajte prvu stranicu. Da li na prvoj stranici ima
9 nešto što želite da ispravite?

10 O: Imam da ispravim. Ovde je Bošnjak, ja sam Bosanac. Rođen sam u Bosni
11 i Bosanac sam, nisam Bošnjak.

12 P: Hvala. Molim Vas, pogledajte sada paragraf 19. Da li ima bilo šta u
13 ovom paragrafu što želite da ispravite?

14 O: U ovom paragrafu imam da ispravim ovo prezime Miličić. Ovaj komandant
15 se prezivao Milinčić, "n" treba da se ubaci. Milinčić, a ne Miličić. Jer
16 postojao je još jedan čovjek Miličić koji je tu bio.

17 P: Hvala, svjedoče.

18 GĐA PAČ: [simultani prevod] Molim da se svjedoku pokaže tabulator 1 ove
19 fascikle, prva stranica verzije na engleskom, datum 18. april 2002. godine.

20 P: Molim Vas, pogledajte ponovo prvu stanicu i recite nam da li vidite
21 svoj potpis na dnu te stranice.

22 O: Vidim, moj je potpis.

23 P: I Vaš potpis na sljedeće tri stranice te izjave.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja, moj je potpis.

2 P: Pogledajte sljedeći dokument, a to je verzija na B/H/S-u iste te
3 izjave. Gospodine svjedoče, otkako ste sada u Hagu, da li ste imali priliku da
4 pročitate verziju Vaše izjave na B/H/S-u, izjave od 18. aprila 2002. godine?

5 O: Imao sam priliku da je pročitam.

6 P: I da li je sadržaj te izjave istinit i tačan po Vašem saznanju i
7 sjećanju?

8 O: Istinit je i tačan. Ja sam dao tu izjavu.

9 P: Gospodine, kada ste dali ovu izjavu, da li ste istražitelju
10 Tužilaštva dali i tri dokumenta?

11 O: Jesam, dao sam dokumente.

12 GĐA PACK: [simultani prevod] Časni Sude, to su dokumenta koji se nalaze
13 pod tabulatorima 3, 4 i 5. Molim da se te dvije izjave i ta tri dokazna predmeta
14 koji se nalaze pod ovim tabulatorima uvedu kao dokazni predmeti, uvedu u spis po
15 pravilu 89(A) /u engleskom transkriptu: "89(F)"/.

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da, molim sljedeći broj dokaznog
17 predmeta.

18 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To je 565, časni Sude.

19 GĐA PACK: [simultani prevod] Hvala.

20 P: Gospodine, molim Vas, pogledajte tabulator 6 ove fascikle. Molim Vas,
21 pogledajte taj dokument. I to je dokument koji nosi na... na kojem je datum 7.
22 maj 1992. godine. Možete li nam reći od koga je ovaj dokument?

23 O: Ovaj je dokument od načelnika službe javne... Centra službe javne
24
25
26
27
28
29
30

1 bezbjednosti Bijeljina, Predraga Ješurića, koji je upućen ministru Republike
2 Srpske Bosne i Hercegovine u vezi formiranja policije za izvršavanje zadataka u
3 Brčkom itd.

4 P: Da li prepoznajete potpis?

5 O: Prepoznajem potpis Ješurića jer bio je meni direktno načelnik i znam
6 ga lično i prepoznajem potpis; njegov je potpis.

7 P: Molim Vas, pogledajte treći paragraf ovog dokumenta koji počinje
8 riječima "Po odluci".

9 O: Ja.

10 P: Možete li nam reći šta opisuje taj paragraf i da li Vam je to
11 poznato?

12 O: Ovo opisuje da su formirane polic... ovaj, policijske te jedinice
13 koje će ići u Brčko da čuvaju imovinu i, ovaj, društvenu i privatnu, da su
14 upućene u Brčko, da se nalaze, među kojima sam i ja bio jedinicama tim. Ali
15 nismo mogli izvršiti te zadatke jer sprečavali su nas drugi.

16 P: Ko Vas je spriječio da obavljate svoje zadatke?

17 O: Sprečili su nas ovi iz Teritorijalne odbrane, četnici, tzv. četnici,
18 koji su masovno pljačkali i pred nama i nismo smjeli da upuštamo se sa njima u
19 konflikt nikada, mi smo samo gledali i posmatrali šta se radi.

20 GĐA PAČ: [simultani prevod] To su pitanja kojima se svjedok bavi u
21 prvoj izjavi u paragrafu 32... 42.

22 P: A sada Vas molim da pogledate izjavu svjedoka na verziji B/H/S,
23 paragraf 7.

24

25

26

27

28

29

30

1 U paragrafu 7 opisujete da ste vidjeli konvoje kako dolaze iz Srbije i
2 dovoze vojnu opremu. Recite nam, kada ste vidjeli te konvoje?

3 O: Ja sam te konvoje vidio u aprilu i maju mjesecu. Ja sam ih lično
4 pratio sa službenim vozilima od Srbije do odredišta njihovih, prema Majevidici,
5 prema Brčkom, prema Zvorniku.

6 P: To je april i maj 1992. godine; je li tako?

7 O: 1992., ja.

8 P: Koliko puta ste vidjeli te konvoje?

9 O: Ja sam vidio konvoje koje sam ja pratio. A pratio sam ih do 10 puta u
10 toku ta dva mjeseca, najmanje 10 puta. A vidio sam da prevoze ih preko mosta,
11 preko Save sa željezničkom prugom kojom... dnevno sam vi... bio sam... Pošto sam
12 bio tamo na jednom punktu, dnevno sam vidô po dva do tri konvoja voza da prevoze
13 tu opremu.

14 P: Ne pitam Vas za vozove, pitam Vas za konvoje. Koliko puta ste pratili
15 konvoje iz Srbije, te koji su dolazili iz Srbije?

16 O: Ja sam lično pratio najmanje 10 puta te konvoje koji su dolazili iz
17 Srbije preko mosta.

18 P: A od koliko kamiona ili vozila su se sastojali ti konvoji?

19 O: Obično su se sastojali od 10 do 20 vozila po mojoj procjeni, onako.
20 Nisam brojô, al' toliko otprilike sastojalo se tih vozila, kamiona... teretni
21 kamioni.

22 P: Recite nam, molim Vas, u kom pravcu, na koje mjesto su išli ti
23 konvoji?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja kad sam ih pratio, nekad sam ih otpratio i prema Majevidi gore. To
2 je jedno selo kod Priboja, tu završava se, tu je linija bila ratišta. Dotle sam
3 ih pratio. Kad sam pratio prema Brčkom, pratio sam do Brezova polja. Tu se
4 završava isto, ovaj, dalje nastaje ratište. Pa sam ih... pratio sam ih prema
5 Zvorniku gore dokle je opština bila, do Šepka, na mostu. Ima most na Šepku.
6 Dotle sam ih pratio i tad smo... tad se mi policija vraćamo, dalje ne idemo. Oni
7 su tu ostali da raspoređuju ljude. Šta dalje rade, ja to ne znam.

8 P: To je sve bilo u vrijeme obavljanja Vaših dužnosti saobraćajnog
9 policajca?

10 O: /prevod engleskog transkripta: "Da."/

11 P: U paragrafu 7 opisujete da ste vidjeli i vozove koji su dovozili
12 vojnu opremu. Recite nam, kada ste vidjeli te vozove? U kojim mjesecima?

13 O: Isto sam to sve vidio u aprilu i maju mjesecu. Ja sam radio na
14 kontrolnom punktu u Rači, Srijemska Rača, i tu ima pruga željeznička koja dolazi
15 iz Srbije. I prevozili su sa vozovima natovarenim. Vidio sam natovarenih tenkova
16 na vozove i vidio sam ovije /sic/ teških naoružanja na vozovima da se prevozi
17 i... do Bijeljine. U Bijeljini je kraj pruge. Tu završava i otale /sic/ se dalje
18 ide.

19 P: Koliko vozila... vozova ste vidjeli da su prošli i koliko ste ih
20 često vidjeli?

21 O: Pa, kad sam radio, ja sam radio najmanje po 12 sati nekad. U toj
22 mojoj smjeni, dva do tri konvo... ta voza su prošla take... sa takvom opremom.
23 Obično tako prođu dva do tri voza.

24 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospođo Pack, mislim da Vam je vrijeme
25 isteklo ako želite da završimo s ovim svjedokom.

26 GĐA PACK: [simultani prevod] To je bilo sve. Ja nemam više pitanja. Ja
27 sam završila.

28 SUDIJA MAY: [simultani prevod] U redu. Izvolite gospodine Milošević.

29 Unakrsno ispituje g. Milošević:

30

- 1 P: Gospodine 1453, da li je tačno da su u Bijeljini bile podignute
2 barikade?
- 3 O: Tačno je da su podignute barikade. Obične prepreke na putu -
4 postavljaju drvo, postavljaju vozilo - i to je tačno, na... u gradu.
- 5 P: Da, u gradu. Da li je tačno da je to organizovala Stranka demokratske
6 akcije?
- 7 O: To su organizovali narod da bi neku kontrolu vršio ko dolazi i ko
8 izlazi iz grada i tako u tom smislu.
- 9 P: /?Kad/ kažete "organizovao narod", ja kažem Stranka demokratske
10 akcije, jer su to organizovali Muslimani?
- 11 O: Muslimani, Muslimani organizovali, ja. Jer su...
- 12 P: Dobro. Znači, barikade u Bijeljini su organizovali Muslimani.
- 13 O: Pa Muslimani su tu i živjeli, ja.
- 14 P: Da li je tačno da se na čelu Stranke demokratske akcije tada nalazio
15 Ševal Pekić?
- 16 O: Ševal Begić, jeste...
- 17 P: Begić.
- 18 O: Begić. Tačno je.
- 19 P: A je li tačno da je pored njega na visokoj funkciji jedan od
20 organizatora tih barikada bio i Alija Saračević?
- 21 O: Bio je na funkciji on, Alija Saračević je bio na funkciji.
- 22 P: Dakle, Muslimani su blokirali čitav centar grada; je l' tako?
- 23 O: Ne može se reći da je blokiran čitav grad i centar grada, nego su na
24 pojedinim dijelovima grada, ovaj, postavili barikade, eto, /?radi/ te kontrole,
25 je l', /?što/ sam maloprije rekô.
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Dobro. A da li se sećate da su tada Muslimani iznosili oružje iz
2 džamije i da su uveče zauzeli grad?

3 O: Ne. Niko od njih oružja nije ni imô, niti je iznosio iz džamija
4 oružje, pogotovo iz džamija, nit' su zauzeli grad. Nisu ni mogli zauzeti grad
5 kad su zauzeli grad arkanovci.

6 P: Ja govorim pre toga.

7 O: Ne, ne. Niko grad nije zauzeo prije arkanovaca. To je bila samo
8 barikada radi kontrola.

9 P: Dobro. Znači, blokiran je grad, ali nije zauzet. To je Vaše
10 objašnjenje; je l' tako?

11 O: Ja.

12 P: A da li se sećate snajperskih gnezda na vodotornju, silosu,
13 "Žitoprometu"?

14 O: Snajperskih gnijezda nije bilo niđe. To su samo incila... arkanovci
15 izmislili da pucaju da bi opravdali svoj dolazak. Snajperskih gnijezda nije
16 bilo; muslimanskih nije.

17 P: A kako je upravo dejstvom tih snajpera ranjen Stojan Stojanović?
18 Sećate se toga?

19 O: Ja ne znam tog Stojana Stojanovića da je ranjen, niti mi je to
20 poznato.

21 P: A da li znate da je ta akcija koju su preduzeli Muslimani u
22 Bijeljini... u Bijeljini bila preuranjena prema njihovom planu, odnosno u odnosu
23 na plan Stranke demokratske akcije da u celoj Bosni i Hercegovini krenu prvog
24 dana Bajrama, verovatno četvrtog, možda i 5. aprila?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja ne znam. Ja nisam bio član stranke nikak'e, nit' znam, nit' me ko
2 o tom obavještavao šta god. Ja sam bio u policiji.

3 P: Pa, ove barikade i blokada Bijeljine koju su napravili Muslimani je
4 poremetila te preure... pripremljene planove; je l' tako?

5 O: Ne. Ja to o tom ne znam ništa zašto su oni postavili barikade.
6 Barikade su postavljene zato što je ubačen u kafić, ovaj, jedan... bomba što je
7 bačena i što su ranjeni desetak osoba. I malo je to reag... reakcija naroda da
8 se na to... Barikade su zbog toga postavljene, kako sam ja to shvatio, i tako je
9 bilo, a ne za neku drugu akciju.

10 P: A da li Vam je poznato da se tada smatralo u muslimanskom rukovodstvu
11 Izetbegovića da samo istovremenom akcijom u celoj Bosni i Hercegovini imaju
12 izgleda na uspeh?

13 O: Meni to nije poznato. Ja nisam bio član Stranke demokratske akcije.
14 Ja sam radio samo policijski posô, drugo ništa nisam radio. To mi nije poznato.

15 P: A dobro, kad govorimo o ovim barikadama i o blokadama Bijeljine, je
16 li tačno da su Muslimani tada u centru grada te blokade napravili, onda držali
17 bolnicu, skupštinu opštine, "Elektrodistribuciju" i druge objekte? Je l' tako?

18 O: Ne. Barikade nisu bile u centru grada, barikade su bile na periferiji
19 grada, da ne ulazi se sa... iz sela, da se gleda ko ulazi, iz kontrole, a ne u
20 centru grada, ne.

21 P: Ja govorim...

22 PREVODILAC: Prevodioci mole da pravite pauze između pitanja i odgovora.

23 G. MILOŠEVIĆ:

24 P: ...o skupštini opštine, koju su takođe zauzeli, "Elektrodistribuciju"
25 i druge objekte. Je l' tako bilo?

26

27

28

29

30

1 O: "Elektrodistribuciju" ja sam lično bio unutra obezbjeđivô, niko je
2 nije zauzeo, ni opštinu nije niko zauzeo. Nijedna zgrada nije bila zauzeta u
3 Bijeljini, samo su barikade bile na ulicama.

4 P: Dobro. A da li znate da je iste noći 31. marta obijen i magacin
5 kasarne i da je javno deljeno oružje Muslimanima?

6 O: Magacin kasarne nalazi se u Patkovači i nije u gradu. A to je selo
7 srpsko i tu se nije moglo obit' magacin kasarne, i tu je bilo jako obezbjeđenje,
8 i nit' je dijeljeno javno oružje u gradu.

9 P: Dobro, je li u parku napravljen bunker?

10 O: Ne. Nikad nije bunker postojao u Bijeljini, nit' post... danas-dan ja
11 mislim ne postoji bunker nikakav.

12 P: Pa dobro, je li tom blokadom Bijeljine, koju ste sami opisali i za
13 koju sami govorite da su izvršili Muslimani, izazvan početak sukoba u Bijeljini,
14 a ne nikakvim napadom Srba?

15 O: Ne. Tom blokadom nije izazvan sukob. To nije bila blokada, to su
16 obične barikade bile, obične barikade koje... da se kontroliše, kao neki
17 punktovi, ko ulazi i da neko ne unosi oružje. Tako, u tom smislu. Nisu blokada
18 grada bila nikak'a.

19 P: Pa dobro, pošto kažete nije bilo na silosu ništa, pronađeno je
20 vatreno oružje na silosu. Je l' Vam to poznato? Bili ste policajac.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Meni to nije poznato da je pronađeno oružje. Niđe nisu pronašli
2 oružje, osim što su pokupili od... ove lovačke puške i te, oružje što je bilo
3 registrovano javno kod SUP-a.

4 P: A da li je stigao u Bijeljину 31. marta jedan broj Albanaca?

5 O: Ne. U Bijeljini su svi Albanci pobijeni koji su bili tu domaći.

6 P: To nisam video ni u kakvim podacima.

7 O: Ima... imate sliku, pored jedne mesare gdje su četiri Albanca
8 ubijena. U novinama je bila slika.

9 P: A recite mi, da li je tačno da su Muslimani očekivali pomoć iz Tuzle,
10 koja nije stigla?

11 O: Ja to ne znam da l' su očekivali pomoć, ali nije im mogla stići pomoć
12 niotkud kad su... Vi ako poznajete Bijeljину, Bijeljina je okružena sa svim
13 srpskim selima, i duboko okružena. Po... po 20-30 kilometara okolo su sve srpska
14 sela.

15 P: A dobro, ona je bila okružena srpskim selima, a blokirana od strane
16 Muslimana.

17 O: Grad... grad samo, ne...

18 P: Sâm grad Bijeljina. Ja o gradu i govorim.

19 O: Barikade bile samo.

20 P: Pa dobro, da li je tog dana, 4. aprila, pozvao u Bijeljину JNA da
21 smiri situaciju, ali je objavio i opštu mobilizaciju istog dana?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne razumijem to pitanje. Ko je pozvao na mobilizaciju?

2 P: Izetbegović.

3 O: /?To mi/ nije poznato. Ja znam...

4 P: Ne sećate se toga.

5 O: ...4. aprila je u Bijeljini bilo sve završeno. Bio je miran dan 4.

6 aprila, bio Bajram, miran dan bio i ništa se nije dešavalo posebno. Bilo je sve

7 završeno.

8 P: /?Pa/ dobro, da li išta znate o identifikaciji poginulih, to kad je

9 sve završeno?

10 O: Znađem. Javno je objavljeno da je 41 osoba poginula u sukobima i ima

11 spisak koji je objavila Radio Bijeljina i bio je u novinama spisak tih lica koji

12 su poginuli. A to se sve radi o običnim civilima. Ima... jedno dvoje djece su

13 poginuli, dvije žene, jedan invalid i nešto je ovih građana, 'nako, mladića

14 poginulo, sve civili. Nije niko ni uniforme nosio, nit' je bio ratnik neki.

15 P: Da li Vi znate tačan broj stradalih u Bijeljini u tim sukobima?

16 O: Ja znam samo kol'ko je objavljeno na Radio Bijeljini, javno kol'ko je

17 rečeno. 41 je objavljen na Radio Bijeljini spisak i u novinama. *Semberske novine*

18 tad se zvale. A kol'ko je stradalo tačno, ja to ne znam.

19 P: Dakle, znate samo ono što je objavljeno u... u tim lokalnim novinama;

20 je l' tako?

21 O: Ja, ja.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A koliko su od njih bili Srbi, a koliko Muslimani?

2 O: Od to 41, bio je jedan Srb, Mićo neki koji je bio neuračunljiv, pa
3 je se upleo u tu gužvu, i bio je jedan Milo Kurjak, Veljke Lukića Kurjaka brat,
4 i jedna je bila Hrvatica Milka, ja mislim da se prezivala Lazarević. Eto, to mi
5 je poznato.

6 P: Dobro, ovde su iznošena i druga imena. Ne tražim od Vas da se Vi
7 setite svih imena žrtava...

8 O: Ne znam.

9 P: ...tada. A da li znate da su se u naselju Gvozderić Muslimani
10 međusobno sukobili i da je i tu bilo žrtava?

11 O: Poznato mi je naselje, Gvozdevići zove se. A nije nikakvih sukoba
12 bilo među Muslimanima u Bijeljini. Nije niko žrtva pao od Muslimana, niko,
13 između sebe da su se sukobili.

14 P: A dobro, da li znate da je za vreme tog smirivanja stanja u gradu, da
15 su Muslimani predali preko 500 dugih cevi?

16 O: Ne, to mi nije poznato da su predali. Oni nisu imali tog oružja.
17 Muslimani nisu imali oružje. Imali su oružje samo ovo lovačko. Ako se to broje
18 duge cijevi, to je moguće, jer imali su dosta lovaca. Imali su oružje, karabine
19 lovačke, puške lovačke, al' to je sve registrovano oružje bilo. To nije oružje
20 koje je bilo pod...

21 P: Pa dobro, Vi kao policajac trebalo bi da ste znali broj dugih cevi,
22 da je preko 500 pušaka predato.

23 O: To meni nije poznato.

24 P: Dobro. A da li su ova dva incidenta o kojima Vi govorite, koji su
25 prethodila postavljanju barikada, bili napadi na dva kafića, "Istanbul" i
26 "Srbija"? Je l' tako?

27

28

29

30

1 O: Prva je bomba 31. bačena na kafić "Istanbul". A drugo je veče došô
2 incident između "Srbije" kafića i "Istanbul" kafića. To je drugo veče bilo. I od
3 tad...

4 P: Dobro, je li tačno da sa tim incidentima i u kafiću "Srbija", i u
5 kafiću "Istanbul", i uopšte u tome što se dešavalo, niko nema van Bijeljine veze
6 s tim incidentima?

7 O: Ne razumijem kako mislite van Bijeljine neko...

8 P: Je l' bio neko, neko lice, koje nije iz Bijeljine, u tim incidentima
9 u ta oba kafića, i "Srbija", i "Istanbul" i tako dalje, u tome što je prethodilo
10 sukobu?

11 O: Ja mislim da nije niko bio van Bijeljine u to kad su ti bili dva
12 incidenta. Ja znam... poznat mi je taj mladić iz Dvorova koji je bacio bombu u
13 "Istanbul" i da je drugo veče došlo između... incident između "Srbije" i tog
14 "Istanbula".

15 P: Pa dobro, taj mladić iz Dvorova što je bacio bombu, taj je odmah
16 uhapšen; je l' tako?

17 O: Priveden je u stanicu milicije, a šta je dalje bilo sa njim, ja ne
18 znam.

19 P: Dobro. A pošto govorite sve vreme o Mirku Blagojeviću kao jednom od
20 organizatora sukoba u Bijeljini, je l' on čovek iz Bijeljine? Je l' tako?

21 O: Jest', rođeni Bijeljinac.

22 P: I Vi ga opisujete da je nosio crnu šubaru, dakle nije nosio uniformu
23 JNA; je l' tako?

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Ne. On je bio predstavnik Radikalne stranke i predstavnik tzv.
2 četnika. I tako se javno deklariso, da je četnik i nosio je uniformu...
- 3 P: Hteo sam samo da...
- 4 PREVODILAC: Molimo govornike da prave pauze između pitanja i odgovora
5 zbog prijevoda.
- 6 G. MILOŠEVIĆ: Izvinjavam se prevodiocima, zbog žurbe gledam da se
7 uklopim u ovo vreme.
- 8 P: A dobro, Vi kažete da je on bio u... član te Srpske radikalne
9 stranke, a to je u Bijeljini; je l' tako?
- 10 O: On je predsjednik te stranke bio.
- 11 P: Da, u Bijeljini?
- 12 O: Da, u Bijeljini.
- 13 P: Pa, je l' on podnosio nekome izveštaje ili je on bio u svemu
14 samostalan tamo? I je l' imate saznanja o bilo kakvoj vezi sa bilo kim van
15 Bijeljine?
- 16 O: To je ogranak stranke iz Srbije, Šešeljeve stranke ogranak,
17 radikalne. On je sa Šešeljem imao kontakt, Šešelj je dolazio u Bijeljину i on je
18 Šešelju bio odgovoran. Jedino je njemu bio odgovoran za svoje postupke i za tu
19 stranku.
- 20 P: Pa dobro, Vi kažete da ste videli Šešelja i Blagojevića da su se
21 ponašali kao prijatelji. "Nisu se ponašali kao podređeni i nadređeni, već
22 isključivo kao prijatelji." Je l' tako?
- 23 O: Vidio sam ih često...
- 24 P: To govorite u paragrafu 13 u Vašoj izjavi.
- 25 O: Ja. Viđao sam ih često zajedno da šetaju po gradu i vidio sam u
26 kafani tog Mirka koji je držo, koja zvala se "Srbija", ta kafana. Tu sam ih viđo
27 često. A znalo se da je Šešelj Radikalna stranka i da je Mirko njegov podređeni
28 i da je ogranak to iz Srbije. Mislim, ako se smatra sad prijateljem što se
29 zajedno šetaju... Mislim da su malo bliži, eto, nego na...
- 30 P: Ja samo citiram ono što Vi kažete.

1 O: Ja, ja, to jest', istina je.

2 P: Pa dobro, recite mi je li tačno da je svojevremeno, mnogo pre ovih
3 svih događaja, JNA napustila Bijeljину?

4 O: Prije tih događaja nije niko napustio Bijeljину. JNA nije napustila
5 Bijeljину prije tih događaja.

6 P: Pa šta je bilo od JNA u Bijeljini?

7 O: Pa, kasarna bila je u Bijeljini i bilo je... komandant koji je...
8 ovaj, i oficiri u Bijeljini bili su, i kasarna njihova i sve to je držala JNA, i
9 oružje i sve je bilo kod JNA.

10 P: Dobro, al' tu je bio jedan mali broj ljudi samo; je l' tako?

11 O: Mali broj vojnika je bio, ja, ali bili su ovi vojnici iz... lokalni,
12 od Bijeljine ti.

13 P: Dobro. A recite mi je li tačno da je Srpsku dobrovoljačku gardu
14 predvodio ne taj Blagojević kome pripisujete sve ovo, već Ljubiša Savić zvani
15 Mauzer? Je l' tako?

16 O: Tako je.

17 P: U kojoj je on stranci bio?

18 O: Ne znam ja u kojoj je stranci on bio. Znam samo da je vojno, ovaj,
19 bio... tu Srpsku dobrovoljačku gardu predvodio.

20 P: Dobro. Vi govorite - to je tačka 32 Vaše izjave - da su arkanovci
21 nosili oružje proizvedeno u "Zastavi". Pa znate da je gotovo sve oružje koje je
22 bilo i u vojsci, i u policiji proizvedeno u "Zastavi". I Vi ste verovatno kao
23 policajac imali oružje proizvedeno u "Zastavi". Je l' tako?

24 O: Jesam. Jest', tačno je. Imô sam automat iz, ovaj, "Zastave", pištolj
25 iz "Zastave", sve sam imô oružje iz "Zastave". Sve je bilo u "Zastavi", ja.

26 P: Pa dobro, to je jedina fabrika bila pešadijskog naoružanja, koliko ja
27 znam, u nekadašnjoj Jugoslaviji. A dobro, Vi kažete da ste videli Arkana tamo u
28 Bijeljini. Je li tačno da ste ga videli upravo kako sa jednim Muslimanom, i to
29 na Barjam... Bajram zajedno jeli baklavu?

30

1 O: Jesam, vidio sam ga sa Feridom Zečevićem koji je držô kafanu, Ferid
2 Zečević. Šetali su po gradu, išli su od mahale, kako mi zovemo mahala... mahala,
3 išli su i, eto, da se pokaže dobar, jeo je baklave kod Muslimana na Bajram.
4 Muslimani prave baklave ove za Bajram, običaj je takvi da oni su išli od kuće do
5 kuće i probali baklave i pitali kako se Muslimani osjećaju i tako u tome smislu.
6 Ja sam ga vidio lično kad je prošô ulicom sa Zečevićem.

7 P: Znači, nije bio neprijateljski odnos prema Muslimanima?

8 O: Tog momenta nije bio, ali je prije nego što je to... završio je taj
9 šta je htio da završi, da bi pobio Muslimane. A posle je se postavio
10 dobrotelj... dobromirac, kako se kaže.

11 P: Dobro. A Vi pominjete - to je tačka 36 Vaše izjave - da je taj Ferid
12 bio pripadnik Handžar divizije.

13 O: To je... to je o Feridu pisalo u novinama da je on bio pripadnik
14 Handžar divizije, a on nije nikad ni imô diviziju, nit' je bio pripadnik te
15 divizije, nego je imô svoju kafanu i privatno radio.

16 P: Pa dobro, je l' to poznato da je to - pošto Vi to pominjete, ne
17 pominjem ja - da je to poznata muslimanska divizija iz Drugog svetskog rata,
18 koja je izvršila veliki pokolj nad stanovništvom na teritoriji...

19 O: Ne, ja to nisam pomenuo da je to... da je ta muslimanska jedinica,
20 ovaj, izvršila pokolj, nit' sam to pomenuo, nego sam pomenuo da se tako nekad
21 zvala Handžar divizija neka. Ja ne znam to. To meni nije poznato. Ja to nisam
22 pomenuo.

23 P: Dobro. A šta je radio taj Zečević u vreme kad ste ga Vi videli kad se
24 sretao s Arkanom, Ferid Zečević, taj Musliman?

25 O: Ja, on je imô svoju kafanu, držô kafanu.

26 P: Dobro. Je li tačno da kad je otišao Arkan i kad su ovi lokalni
27 pripadnici ove jedinice Mauzerove držali... držali vlast tamo, da je tada
28 Zečević odveden u zatvor?

29
30

1 O: Tačno je. Zečević je odveden u logor Batković, tamo je premlaćen...
2 premlaćen i doveden u bolnicu, i u bolnici je umro.

3 P: A recite mi je li to nesporno da je... su bili postupci tih lokalnih
4 ljudi koji su se tada nalazili i držali tamo vlast?

5 O: U... što s... U Batkoviću, što se sa Zečevićem desilo mislite?

6 P: Da, da. To što se desilo sa Zečevićem.

7 O: U Batkoviću se to desilo u logoru. Sad, ko je to uradio, ja ne znam.
8 Uglavnom, u logoru je bilo, u Batkoviću.

9 P: Pa, ko je to držô, to u Batkoviću? Je l' to isto neko od tog lokalnog
10 stanovništva?

11 O: Ja ne znam ko je osnovo logor u Batkoviću. Uglavnom, logor je
12 postojao u Batkoviću.

13 P: Vi kažete ovde na - to je tačka 39 ako brojimo od početka, kažete: "U
14 Bijeljini nije bilo rata, jer Muslimani nisu pružili pravi otpor."

15 O: U Bijeljini nije bilo rata, nije nikakav otpor ni pružen. To su bile
16 obične barikade koje... nije niko ni pružao otpora sa tih barikada.

17 P: Vi ste radili kao saobraćajni policajac upravo u Bijeljini; je l'
18 tako?

19 O: Zadnje vrijeme sam radio kao saobraćajni policajac, ja.

20 P: I onda govorite u tački 44 o nekim incidentima koji su se desili u
21 Bijeljini. Jesu li ti incidenti koje Vi pominjete isključivo bili između građana
22 Bijeljine?

23 O: Ta dva incidenta su se desila u Bijeljini, i to je bilo između te
24 dvije kafane i tije /sic/ građana. Ja druge ne znam koje mislite Vi druge
25 incidente, osim ta dva koje sam napomenuo već.

26 P. Pa dobro, ovaj Mirko Blagojević koga pominjete, on nije učestvovao u
27 preuzimanju nikakve vlasti u Bijeljini; je l' tako?

28

29

30

1 O: Na početku nije učestvovô. Kad su arkanovci došli u Bijeljину, nije
2 učestvovô on.

3 P: Pa, Vi o tome i govorite, da.

4 O: Da. Kad su oni platili arkanovcima da dođu da završe situaciju u
5 Bijeljini, je li. Tako mi je jedan od kriznog štaba njihovog rekô, koji sam ja
6 sa njim bio dobar.

7 P: Dobro, dakle, to da jednom raščistimo. Oni su iznajmljeni od strane
8 lokalnih tu ljudi koji su im platili da dođu da im pomognu da se deblokira
9 Bijeljina.

10 O: Tako su rekli, ja.

11 P: Dobro, hvala Vam lepo. To je vrlo... vrlo bitno da... da raščistimo,
12 pošto ih niko nije poslô, nego vidite, znači, plaćeni za to.

13 O: Ja ne znam da li je ko poslao njija, al' oni su došli uglavnom po...
14 da pom... da Bijeljину oslobode od nekoga.

15 P: Pa, bila je blokirana - to ste sami rekli - i to od strane Muslimana.

16 O: Ja nisam rekô da je Bijeljina blokirana, nego da su bile barikade
17 koje su...

18 P: Dobro.

19 O: ...postavljene radi kontrole.

20 P: Dobro, bile barikade. U redu. A da li išta znate o nekim oružanim
21 aktivnostima raznih paravojnih formacija prema srpskom stanovništvu na
22 prostorima kojima ste se Vi kretali?

23 O: Čijih vojnih paraforma... ovaj...

24 P: Paravojnih formacija i muslimanskih i hrvatskih...

25 O: Ne, tu nije...

26 P: ...prema srpskom stanovništvu.

27 O: Na prostorima gdje sam kretao nije bilo paravoj... paravojnih...

28 P: Na prostoru gde ste se Vi kretali nije ih bilo?

29 O: Ne. To sve je bilo srpsko, ovaj, teritorija. Tu nije ih bilo. Ja sam
30 radio u srpskoj policiji tu, nisam... to je... nije bilo, ovaj, nikakvije

1 /sic/ mogućnosti da su tu formiraju te paravojne organizacije.

2 P: Dobro. Jeste imali ikakva saznanja o granatiranju Bosanske Dubice 13.
3 septembra 1991. godine?

4 O: Ne, ne.

5 P: A da li ste išta čuli ili imalo nekakvog uticaja na te događaje ono
6 što se događalo na teritoriji Bosanskog Broda takođe pred kraj 1991. godine? Pa
7 Šamca, takođe 1991. godine?

8 O: Pa, slušô sam na... preko medija o tome dešavanjima, ali to nije
9 reagovalo... ništa se kod nas nije dešavalo radi toga, da se nešto poremetilo u
10 te... u to vrijeme.

11 P: Radi toga se ništa nije poremetilo, ali ste slušali da su tu žrtve u
12 tim događanjima pre svega bili Srbi; je l' tako?

13 O: To preko medija sam slušô, preko radio stanica, a ne 'nako nešto da
14 sam ja saznao lično, ne znam.

15 P: A da li je tačno da vlasti Bosne i Hercegovine nisu preduzele
16 potrebne mere da se suprotstave tim sukobima koje... koji su počeli na
17 teritoriji Bosne i Hercegovine?

18 O: Ne znam. Ja nisam bio političar, ja sam bio obični policajac radnik,
19 a ne... nisam se bavio politikom uopšte.

20 P: Pa, ja onda neću ni da Vas pitam o tim događajima.

21 Nekoliko stvari još da proverimo. Vi govorite da je Arkan bio u Brčkom i
22 da ste ga lično videli u Brčkom.

23 O: Da.

24 P: Što je on išô u Brčko?

25 O: Ja ga nisam pitô što je išo, al' sam ga vidio, ovaj, tamo u Brčkom sa
26 svojom jedinicom.

27 P: Da li se išta desilo u... u Brčkom? Jeste čuli za neke masakre nad
28 Srbima koji su se tada, pre Arkanovog dolaska, događali?

29

30

1 O: Ja nisam čuo. Ja sam bio tu među baš srpskom vojskom tom i o tome
2 niko ništa nije pričô da su Muslimani išta uradili u Brčkome, neki masakr il'
3 nešto.

4 P: Pa dobro, sećate li se, na primer, aprila 1993., 108. brigada Armije
5 Bosne i Hercegovine kojom je komandovao Ramiz Pljakić, kada je u opštini Brčko
6 ovo selo Bilište - Vi ste tamo išli - svi zarobljeni vojnici Vojske Republike
7 Srpske su mučeni, a posle svi ubijeni?

8 O: (redigovano).

9 P: A već ste otišli. A dobro, jeste li 1992. godine između juna i
10 decembra bili na toj teritoriji? Da li znate išta o jednom velikom broju napada
11 na srpsko civilno stanovništvo, pljačku imovine, paljevine kuća, crkava,
12 odvođenja u logore itd?

13 O: (redigovano).

14 P: Ovo je počelo već samim početkom juna. Ne znate ništa o tome?

15 O: Ne.

16 P: A je l' znate gde je Bosanska Bijela, na primer?

17 O: Ne.

18 P: To Vam je isto tamo u blizini Brčkog. Tu je 11. juna napad na srpsko
19 stanovništvo bio.

20 O: To mi nije poznato.

21 P: Vi pominjete u tački 54 Gorana Jelisića. Je li tačno da ste ga videli
22 onda kad je došao, kad je jedan Musliman bacio ručnu bombu na tri srpska
23 policajca koji su igrali šah, i da ih je ubio?

24 O: Ja ga tad nisam vidio, (redigovano).

25

26

27

28

29

30

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)

10 Kažete u ovoj... to je tabulator 2...

11 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Prvo dajte kopiju svjedoku.

12 G. MILOŠEVIĆ:

13 P: To Vas je pitala gospođica Pack. To je ova tačka 7. Bili ste na
14 dužnosti kao saobraćajni policajac na granici Srbije i Bosne i Hercegovine u
15 Sremskoj Rači i primali ste naređenja od komandira Stanice javne bezbednosti
16 Bijeljina da pratite konvoje. I Vi kažete da je tu bila oružje, municija i druga
17 vojna oprema ako...

18 GĐA PACK: [simultani prevod] Mislim da je to zapravo tabulator 1.

19 G. MILOŠEVIĆ: Da. To je možda neka greška u ovome kako je meni
20 ukoričeno, ali ne menja na stvari, pošto pretpostavljamo da znamo o čemu se
21 radi.

22 P: Vi ste maločas govorili o tome da je bilo po nekoliko kamiona koje
23 ste Vi pratili. Otkud Vi znate da je to bilo oružje, municija, vojna oprema itd?

24 O: Pa, znam po tome jer su iz nekih kamiona virile i topovske cijevi,
25
26
27
28
29
30

1 i dugo naoružanje koje se nije moglo sakriti u kamionu. Vidili su se i sanduci
2 municije, i zaključujem lično - šta drugo može vozit' konvoj nego ratnu opremu.

3 P: Dobro, Vi kažete: "Šta drugo može voziti konvoj nego ratnu opremu," a
4 Vi tu opremu niste videli.

5 O: Vidio sam. Pojedine stvari sam vidio, a ne... Nisam sve vidio, nego
6 sam... Koje su se mogle da vide, vidio sam, koje se ne mogu prikrit', normalno.

7 P: Dobro. A recite mi... Ja sam ovde imao nekoliko ovih dokumenata koji
8 se odnose na Vas lično. Vi ste sasvim uredno i bez ikakvih teškoća, koliko
9 vidim, radili u policiji i posle svih ovih incidenata. Da li možete da mi kažete
10 je l' bilo neke diskriminacije prema Vama zato što ste bili Musliman?

11 O: Dok sam... dok sam radio, nije bilo.

12 P: Recite mi dokle ste radili? Pošto kažete: "Dok sam radio, nije bilo
13 nikakve..."

14 O: Radio sam do 15 juna 1992. godine.

15 P: Znači, i posle svih tih događaja u Bijeljini, Vi ste radili kao
16 policajac u Centru javne bezbednosti u Bijeljini?

17 O: Da.

18 P: I nije bilo nikakve diskriminacije?

19 O: Jedino što nisu nas Muslimane upućivali da radimo sa arkanovcima.
20 Ovaj, oni su određivali patrolu arkanovaca, jednoga srbina policajca i dva
21 arkanovca, i išli su radit' po gradu. A nas tu nisu upućivali. Sad, ja nisam,
22 mislim, to smatrao diskriminacijom nekom.

23 P: Dobro. A recite mi koliko je bilo Muslimana tada, osim Vas, u Stanici
24 javne bezbednosti u Bijeljini?

25 O: Mislite u ukupnoj stanici ili u mojoj stanici samo, saobraćajne
26 milicije?

27 P: Recite mi i jedno i drugo ako znate podatak. Ako ne znate, recite
28 onaj podatak koji znate.

29
30

1 O: Nas je bilo u mojoj stanici saobraćajne milicije 12 Muslimana, kol'ko
2 se ja sjećam. A bilo je u drugoj toj stanici opšte milicije jedno 25 Muslimana.
3 Tako da se tu ukupan broj mogao da svede najviše na 35 do 40 Muslimana.

4 P: Dobro, a kol'ko je ukupno bilo policajaca tada u toj Stanici javne
5 bezbednosti?

6 O: U... Kad je bilo mirno stanje, kad nije počeli sukobi, bilo je oko
7 120 policajaca.

8 P: Dobro. Pogledajte, molim Vas, to je valjda ovaj naknadno što sam
9 dobio tabulator 6. Vi ste maločas pomenuli da ste zajedno sa drugim policajcima
10 išli da obavite ove zadatke, i tu se kaže da su u Brčko upućene - meni je ova
11 fotokopija prilično zacrnjena po sredini, pa ne mogu da pročitam svaku reč -
12 "rezervni sastav milicije iz Bijeljine, Ugljevika i..." Ne mogu da pročitam ovo
13 poslednje mesto jer je nečitka kopija...

14 O: Lopare. Lopare.

15 P: ...i Lopara. Dobro. Znači, "iz Bijeljine", tu spadate Vi, "Ugljevika
16 i Lopara isključivo u cilju zaštite društvene i privatne imovine, obezbeđenja
17 objekata i nastojanja da se na području van ratnih dejstava normalizuje život."
18 Je l' tako?

19 O: Tako je.

20 P: Jesu to bili Vaši zadaci?

21 O: Bili su naši zadaci. To su nam i rekli da radimo, al' nismo mogli
22 radit' to.

23 P: A recite mi, ovde piše dalje: "Prema izvještajima iz Brčkog, milicija
24 tu svoju ulogu i izvršava."

25

26

27

28

29

30

1 O: Mi to nismo mogli izvršiti. Tu ulogu nismo mogli od... od ovije /sic/
2 parafojni... paravojnih formacija i od ovije bijeljinske /sic/ tih četnika,
3 jer oni su javno pljačkali, kupili u vojne kamione i vozili robu, cigare, robnu
4 kuću, sve. Mi nismo mogli da se miješamo. Nama su rekli da se ne miješamo tu. Mi
5 smo to posmatrali, jednostavno posmatrali.

6 P: To znači da ovo što se šalje Ministarstvu unutrašnjih poslova ovde,
7 to se šalje Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske; je l' tako?

8 O: Ja.

9 P: I šalje načelnik centra bezbednosti Bijeljine; je l' tako?

10 O: Da.

11 P: To znači da ovaj izveštaj koji se šalje Ministarstvu unutrašnjih
12 poslova iz Bijeljine netačno prikazuje stanje u Bijeljini?

13 O: U Brčkom, ne u Bijeljini. Netačno prikazuje. Lažan izvještaj.

14 P: To znači Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske je imalo
15 netačne podatke, po ovome što Vi tvrdite; je l' tako?

16 O: Tako je bilo. Ja sam tako bio tu prisutan.

17 P: A dobro, da li imate Vi ijedan primer da je posle toga, što ste
18 nazvali da i nije bio nikakav rat u Brčkom, da li imate ijedan primer da je
19 činjena neka, eto, da to nazovemo nepravda, maltretiranje ili diskriminacija
20 muslimanskog stanovništva na tom području?

21 O: Ja nisam rekao da rat nije bio u Brčkom, nego nije rat bio u
22 Bijeljini.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U Bijeljini, u Bijeljini. Da li... da li je bilo kakvog
2 maltretiranja, diskriminacije ili nepravde prema muslimanskom stanovništvu na
3 tom području?

4 O: A bilo je itekakvog maltretiranja i ubistava, ne samo nepravde. Jer
5 posle su kad su... četvrti dan je završeno, peti dan su se formirale patrole
6 milicije sa dva arkanovca i jednim Srbinom, išli su od kuće do kuće i spiskove
7 imali su sumnjivih osoba i kupili i vodili. Od tih osoba je mnogo i nestalo.
8 Jedan primjer samo da Vam navedem, gdje su ubijena čitava porodica Bišanovića, i
9 žena, i dvoje djece, i za jednoga njihovoga sina koji je... snimane su barikade
10 i oni su na video snimku vidili da je taj, navodno, njihov sin učestvovô u
11 barikadama. I kad su o'šli da privedu tog sina njihovog, ovi su se malo
12 suprotstavili, ne s oružjem, onako, sa... da što ga vode, zašto ga ispituju. I
13 ovi su arkanovci pobili... oni su čitavu porodicu pobili. To je poznato sve u
14 javnosti. I na kraju kad su doveli da uporede sa video snimkom, nije taj momak
15 bio na barikadama i pustili ga. I danas-dan taj momak je živ. I posle toga još
16 je...

17 Tako se to otišlo od kuće do kuće i probiralo koga će da eliminišu i...
18 Ja znam jedan primjer, isto je neki Romanija zvani Ćirić, preziva se Romanija,
19 koji je vodô arkanovce, i baš kad sam ja radio, javiše da je ranjen Romanija;
20 ranio ga arkanovac. Doveo nekoga Kemu, priveo, i uzeo pištolj, igrao se s
21 pištoljem i ranio Romaniju u vrat, slučajno, pa sam došô. Oni su išli kod jednog
22 Muslimana da uzmu oružje i pri... počeo je... uzeli su oružje i tako se između
23 sebe ranili.

24 Sve su radili, ovaj, mislim, posle tih... kad je završeno, u miru. To je
25 sve rađeno u miru.

26 P: Dobro. A recite mi, s obzirom da ste mi rekli o broju policajaca
27 Muslimana koji su nastavili da rade u miliciji, koliko, po Vašem saznanju, je

28
29
30

1 bilo Muslimana u Vojsci Republike Srpske iz tog Vašeg kraja, na području
2 Bijeljine, širem području Bijeljine?

3 O: Toga... toga momenta nije bilo Muslimana u Vojsci Republike Srpske,
4 jer nije bilo aktivnih tu niko od Muslimana. Kasnije su mobilisali Muslimane,
5 ovaj. Jednostavno, mobiliše ga u republiku... u Vojsku Republike Srpske; morali
6 su ići, mobilisani.

7 P: Da li Vi tvrdite da su Muslimani koji su bili u Vojsci Republike
8 Srpske prinudno bili mobilisali?

9 O: Mobilizacija je jedna prinudna stvar svakako. Čim dobiješ poziv,
10 moraš se javit'.

11 P: Dobro, je l' bila neka razlika u odnosu koji je zauzet tada i prema
12 Srbima i prema Muslimanima?

13 O: Ne znam. Ja nisam bio u vojsci /sic/ toj Republi... ja sam bio u
14 policiji srpskoj.

15 P: Dobro, u ovome što ste Vi bili delu, znači policijskom delu, Vi sami
16 kažete nije bilo diskriminacije. Da li ste čuli za neki slučaj diskriminacije u
17 vojsci u odnosu na... između Srba i Muslimana, kad govorimo o Vojsci Republike
18 Srpske?

19 O: Čuo sam da su vodili ih na Majevicu gdje su kopali oni rovove na
20 prednjoj liniji, a ovi su bili pozadi, čekali kad će se ti rovovi završiti da
21 zauzmu taj položaj, da su... mnogi su izginuli na tim rovovima, ovaj. Pucali su
22 na njha /sic/ Muslimani, mislili su da su to vojska srpska.

23 P: Dobro. Hvala Vam lepo. Nemam više pitanja.

24 G. KAY: [simultani prevod] Nemam pitanja.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA MAY: /prevod engleskog transkripta: "Gospođo Pack."/

2 GĐA PACK: [simultani prevod] Jedno veoma kratko pitanje.

3 Dodatno ispituje gđa Pack:

4 [Gđa tužilac ispituje putem prevodioca]

5 P: U paragrafu 52 Vaše izjave je nešto o čemu Vas želim pitati. Vi ste
6 napustili policiju 15. juna zato jer su svi Muslimani poslani da odu i nije im
7 više bilo dozvoljeno da obavljaju policijske dužnosti? To stoji u Vašoj prvoj
8 izjavi.

9 O: Tako je.

10 GĐA PACK: [simultani prevod] Nemam više pitanja.

11 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Gospodine B-1453, time je Vaše
12 svjedočenje završeno. Hvala Vam što ste došli svjedočiti na Međunarodni sud.
13 Sada možete ići.

14 SVEDOK: /prevod engleskog transkripta: "Hvala Vam što ste me pozvali
15 ovdje"/ da svjedočim.

16 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Pričekajte samo trenutak dok spustimo
17 zavjese. Rasprava se sada prekida i nastavlja sljedeći tjedan u utorak.

18 GĐA PACK: [simultani prevod] Časni Sude, samo jedna stvar prije nego što
19 prekinemo raspravu. Mi smo se nadali da ćemo završiti svjedočenje i druge
20 dvojice svjedoka po 92bis.

21 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Pričekajte trenutak da se zavjese spuste
22 jer ne čujem od ove buke.

23 Svjedok sada može napustiti sudnicu.

24 [Svedok se povlači]

25 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Upravo su nam dostavili novi popis
26 svjedoka. To je, čini mi se, dakle, popis svjedoka za sljedeći tjedan.

27

28

29

30

1 redosled kakav je na... na ovom popisu, uz izuzetak 1780, koji će naknadno biti
2 pozvan; je li tako? Samo je to promena?

3 GĐA PACK: [simultani prevod] Časni Sude, da. To je jedina promjena. 1780
4 /u engleskom transkriptu: "B-1780"/ će biti doveden kasnije, nekog sljedećeg
5 tjedna. To se vidi na drugoj stranici ovog popisa svjedoka.

6 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Da. A ostali idu ovakvim redoslijedom kao
7 što je na popisu, međutim, na popisu je još jedno ime o kojem tek treba
8 saslušati argumente strana.

9 SUDIJA KWON: [simultani prevod] A B-1116 je uklonjen s popisa?

10 GĐA PACK: [simultani prevod] Da.

11 SUDIJA MAY: [simultani prevod] Rasprava se nastavlja u utorak ujutro.

12 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

13 ... Sjednica završena u 13.53h.

14 Nastavak zakazan za utorak,

15 21.10.2003. u 09.00h.

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30